

Kvantitativna analiza medijskog praćenja izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu

---

Škomrlj, Andrea

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:543953>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-04**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Diplomski rad br. 13_NOVD_2019

**Kvantitativna analiza medijskog praćenja
izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu**

Andrea Škomrlj, 0623/336D

Koprivnica, siječanj 2020. godine

**Sveučilište
Sjever**

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Diplomski rad br. 13_NOVD_2019

**Kvantitativna analiza medijskog praćenja izložbenog
programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu**

Studentica

Andrea Škomrlj, 0623/336D

Mentorica

Lidija Dujić, doc. dr. sc.

Koprivnica, siječanj 2020. godine

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo		
STUDIJ	diplomski sveučilišni studij Novinarstvo		
PRISTUPNIK	Andrea Škomrlj	MATIČNI BROJ	0623/336D
DATUM	10. 1. 2020.	KOLEGIJ	Novinarstvo i kultura
NASLOV RADA	Kvantitativna analiza medijskog praćenja izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Quantitative analysis of media coverage of the exhibition program of the Art Pavilion in Zagreb		
MENTOR	Lidija Dujić	ZVANJE	doc. dr. sc.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc. dr. sc. Željko Krušelj 2. doc. dr. sc. Krešimir Lacković 3. doc. dr. sc. Lidija Dujić 4. doc. dr. sc. Irena Radej Miličić 5. _____		

VŽKC

MMI

Zadatak diplomskog rada

BROJ	13_NOVD_2019
OPIS	

Tema ovoga diplomskog rada jest medijsko praćenje izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu. Kvantitativnom analizom objava u različitim medijima (tisak, radio, televizija, portali) uspoređuju se izložbe međunarodnog i domaćeg karaktera u razdoblju od 2015. do 2018. godine kako bi se dokazala teza o većoj medijskoj vidljivosti izložbi međunarodnog karaktera na što, između ostalog, utječe i broj press konferencija kao i medijskih pokrovitelja.

U radu je potrebno:

1. Postaviti teorijski okvir medijske reprezentacije kulture.
2. Razmotriti pojam kulturne institucije na primjeru Umjetničkog paviljona u Zagrebu.
3. Definirati metodologiju istraživanja.
4. Komparativno analizirati medijske objave prema postavljenim kriterijima.
5. Izvesti zaključke na temelju provedenog istraživanja.

ZADATAK URUČEN	POTPIS MENTORA
----------------	----------------

Predgovor

Medije možemo shvatiti i opisati na različite načine. Konteksta i jednostavnosti radi, dovoljno je na medije gledati kao na komunikacijska sredstva i servise koji nas informiraju i zabavljaju, prilagođavajući sadržaje preferencijama prosječnog čitatelja/gledatelja/slušatelja koji traži spektakle, lako čitljive tekstove i zabavne teme. Masovnim medijima ili skraćeno masmedijima, nazivamo medije široke potrošnje i širokog opsega, kao što su internet, dnevne novine, radio i televizija. Zajedničko im je to što su poruke potencijalno dostupne svima i što teku sve manje jednosmjerno od medija prema korisnicima, što im je publika heterogena, anonimna i prostorno raspršena. Zakon o medijima (2013.) u masovne medije svrstava isključivo medije koji informiraju: „novine i drugi tisak, radijski i TV programi, sadržaji novinskih agencija, elektroničke publikacije, teletext i ostali oblici dnevnog ili periodičnog objavljivanja urednički oblikovanih sadržaja prijenosom zapisa, glasa, zvuka ili slike”, precizirajući nadalje da „mediji nisu knjige, udžbenici, katalogi i drugi nositelji objavljivanja informacija koji su namijenjeni isključivo obrazovnom, znanstvenom i kulturnom procesu, oglašavanju, poslovnoj komunikaciji itd.”¹ Mnogi teoretičari medija u masovne medije svrstavaju ipak i knjige, filmove, nosače zvuka i sl., budući da mogu bitno utjecati na kulturu, vjerovanja i ponašanje pojedinaca kao i društvo u cjelini.

Tranzicija kulturnih sadržaja u medijima, koja je vezana uz digitalnu preobrazbu medija ne samo u Hrvatskoj nego i u svijetu, završila je gotovo pogubno za medijsku reprezentaciju hrvatske kulturne proizvodnje. U proteklih 20-ak godina kulturni sadržaju istisnuti su iz medija, a područje kulture, do devedesetih određeno analitičkim i kritičkim tekstovima, zamijenjeno je svijetom estrade, spektakla i skandala, odnosno – medijskim prilozima u kojima se bizarnim, lascivnim, ponekad i pornografskim sadržajima pokušava privući publiku. Pod utjecajem tržišne logike stvoren je novi model estradiziranog predstavljanja kulturne proizvodnje, ali i svih ostalih područja života (Ožegović 2014: 1). Na tu promjenu u hrvatskim medijima utjecalo je nekoliko faktora – od rata i osamostaljenja Hrvatske, pa do nove vlasničke strukture u medijima i ulaska stranog kapitala na hrvatsko tržište. No, ključno je bilo stvaranje tržišta i uspostavljanje diktature profita koji su informaciju pretvorili u robu i tako pridonijeli maksimalnoj komercijalizaciji svih medijskih sadržaja.

---

¹ <https://zakon.hr/z/38/Zakon-o-medijima>

Zahvaljujem svojoj mentorici doc. dr. sc. Lidiji Dujić na uloženom trudu i stručnom vodstvu u pisanju ovog rada i isto tako Sveučilištu Sjever na znanju stečenom na diplomskom studiju novinarstva. Zahvaljujem također svojoj obitelji na potpori koju su mi pružili kroz cijelo studiranje, a najviše svojoj sestri Aneti Barišić, kustosici Umjetničkog paviljona u Zagrebu – na ustupanju građe potrebne za pisanje ovoga diplomskog rada, kao i kontinuiranoj stručnoj potpori.

Sažetak

Dok se kultura pomicala prema zadnjim stranicama tiskovina, a zasebne rubrike iz kulture u brojnim novinama naprosto nestajale, istodobno su se širili sadržaji iz svijeta estrade, spektakla i *show businessa*, u novopokrenutim rubrikama (tzv. društvenim kronikama) koje u skladu s načelom spektakularnosti donose mnoštvo fotografija osoba iz javnog života, a u kratkom popratnom tekstu daju prednost informacijama iz njihovih privatnih života u odnosu na kulturni događaj koji im je povod. I stručna kritika zamijenjena je novom, vrlo kratkom i površnom formom prikaza umjetničkog djela, u kojoj se na jednostavan, po mogućnosti i zabavan način prepričava sadržaj, te pomoću pet zvjezdica ocjenjuje njegova kvaliteta. Zapravo se radi o reklamnoj informaciji, kojoj je svrha prodaja kulturnog proizvoda. Takva nova forma medijske kritike odražava duh razdoblja koje karakterizira odsustvo kritičkog i analitičkog mišljenja, zamijenjenog PR diskursom i *copy/paste* recenzijama, preuzetim najčešće iz promidžbenih materijala. Zbog raširenosti te pojave, može se već govoriti o tzv. *copy/paste kulturi*. Gubi se i lik stručnjaka, specijaliziranog kritičara, unatoč tome što je u cijelom medijskom prostoru (pa tako i na stranicama kulture) zabilježen porast broja kolumnista i komentatora.

Središnja je tema ovoga diplomskog rada usporedba medijske praćenosti međunarodnih i domaćih izložbi na primjerima izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu, kronološki – od 2015. do 2018. godine. U radu se analiziraju podaci o svim oblicima pojavljivanja u medijima (tisak, radio, TV, web), a naglasak je na usporedbi „važnosti“ izložbi ovisno o njihovom karakteru (međunarodni/domaći), samim time i broju medijskih pokrovitelja i održanih press konferencija. Cilj je ovoga diplomskog rada dokazati tezu kako su izložbe međunarodnog karaktera zastupljenije u medijima od izložbi domaćeg karaktera. U uvodnom dijelu rada izlaže se općenito o ulozi medija danas kao i sadržajima koji su najzastupljeniji u medijima. Nakon toga predstavlja se ustanova u kulturi koja će biti analizirana u istraživačkom dijelu rada – Umjetnički paviljon u Zagrebu, a potom se analiziraju podaci prikupljeni iz različitih vrsta medija. Na kraju diplomskog rada tablično se prikazuju rezultati provedenog istraživanja, na temelju kojih se potom izvodi zaključak.

Ključne riječi: izložbe, kultura, novinarstvo, Umjetnički paviljon u Zagrebu

Summary

As culture moved towards the back pages of print media, and separate sections of culture in many newspapers simply disappeared, content from the world of entertainment, spectacle and *show business* expanded at the same time, in newly launched sections, the so-called social chronicles, which in accordance with the principle of spectacularity bring a bunch of photographs of public figures, and in the brief accompanying text give preference to information from their private lives rather than the cultural event. Expert criticism has also been replaced by a new, very short and cursory form of presentation of a work of art, in which the content is simply and easily entertained, and its quality is evaluated using five stars. In fact, it is advertising information aimed at selling a cultural product. Such a new form of media criticism reflects the spirit of the period, characterized by the absence of critical and analytical thinking, replaced by PR discourse and *copy/paste* reviews, most often taken from publicity material. Due to the prevalence of this phenomenon, we can speak about the so-called *copy/paste culture*. The character of an expert, a specialized critic is also lost, despite the increase in the number of columnists and commentators throughout the media space, including on cultural sites.

The central theme of this paper is the comparison of media coverage of international and domestic exhibitions on the examples of the Zagreb Art Pavilion exhibition program, chronologically – from 2015 to 2018. The paper analyzes data on all forms of media appearances (print, radio, TV, web) and emphasizes the comparison of the "importance" of exhibitions depending on their character (international/domestic), and thus the number of media sponsors and press conferences held. The aim of this paper is to prove the thesis that exhibitions of an international character are more represented in the media than exhibitions of a domestic character. The introductory part of the paper deals with the role of the media today as well as the content that is most represented in the media. After that, the cultural institution Art Pavilion in Zagreb is presented, which will be analyzed in the research part of the paper and then data collected from different types of media will be analyzed as well. At the end of the thesis the results of the conducted research are tabulated and a conclusion is drawn.

Key words: exhibitions, culture, journalism, Art Pavilion in Zagreb

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Što utječe na zastupljenost određenih sadržaja u medijima?	3
3. Umjetnički paviljon u Zagrebu	7
4. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2015. godine	10
4.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu	11
4.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije	13
5. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2016. godine	14
5.1. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”	14
5.2. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja	16
6. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2017. godine	17
6.1. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght.....	17
6.2. Stahov: Skulpture	19
7. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2018. godine	20
7.1. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	20
7.2. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja.....	21
8. Analiza podataka o zastupljenosti izabranih izložbi u medijima	22
8.1. Zastupljenost odabranih izložbi u tiskanim medijima.....	23
8.1.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu	23
8.1.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije	26
8.1.3. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”	28
8.1.4. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja	30
8.1.5. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght.....	32
8.1.6. Stahov: Skulpture	35
8.1.7. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	36
8.1.8. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja.....	39
8.2. Zastupljenost odabranih izložbi na radio postajama	41
8.2.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu	41
8.2.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije	42
8.2.3. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”	42
8.2.4. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja.....	43
8.2.5. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght.....	43

8.2.6.	Stahov: Skulpture	44
8.2.7.	Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	44
8.2.8.	Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja.....	45
8.3.	Zastupljenost odabranih izložbi na TV postajama	45
8.3.1.	Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu	45
8.3.2.	Zoltan Novak: Kontrola iluzije	46
8.3.3.	Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”	46
8.3.4.	Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja.....	47
8.3.5.	Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght.....	47
8.3.6.	Stahov: Skulpture	47
8.3.7.	Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	48
8.3.8.	Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja.....	48
8.4.	Zastupljenost odabranih izložbi na webu i na portalima	49
8.3.9.	Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu	49
8.3.10.	Zoltan Novak: Kontrola iluzije	50
8.3.11.	Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”	50
8.3.12.	Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja.....	51
8.3.13.	Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght.....	52
8.3.14.	Stahov: Skulpture	53
8.3.15.	Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	53
8.3.16.	Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja.....	54
9.	Tablični prikaz analiziranih podataka iz medija	55
10.	Zaključak	56
11.	Literatura	58

1. Uvod

Mediji su komunikacijska sredstva koja posreduju između novinara, oglašivača, djelatnika za odnose s javnošću i drugih komunikatora i njihove publike. Oni informiraju, zabavljaju, poučavaju, ali i nameću mišljenje – dezinformiraju i(li) manipuliraju. Osim informiranja, zabave i uvjeravanja, jedna od funkcija masovnih medija jest i transmisija kulture, koja je konzumentima nerijetko slabo razumljiva. Novinarstvo je djelatnost kojom se prikupljaju, oblikuju, uređuju i objavljuju informacije, kako za novine, tako i za druge tiskovine, radio, televiziju, web. Grad Zagreb kulturno je središte Republike Hrvatske u kojemu se godišnje realizira više od 5000 kulturnih i umjetničkih događanja, što ga čini živom pozornicom koja njeguje i promovira kulturu i umjetnost. Gradski ured za kulturu svake godine utvrđuje Program javnih potreba u kulturi za koje se osiguravaju sredstva iz gradskog proračuna, a koji se odnosi na kulturne djelatnosti, poslove, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za Grad Zagreb. U ovom diplomskom radu kao primjer ćemo analizirati izložbenu djelatnost jedne od kulturnih ustanova Grada Zagreba – Umjetničkog paviljona u Zagrebu.

Svrha ovoga diplomskog rada jest istražiti i usporediti razine medijske praćenosti međunarodnih i domaćih izložbi na primjerima izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu. Za potrebe analize izabrane su po jedna izložba domaćeg karaktera i jedna izložba međunarodnog karaktera iz svake godine, u periodu od 2015. do 2018. godine. Kao primjer, izabrana je i jedna izložba koja predstavlja spoj domaćeg i međunarodnog karaktera. Analizom građe ustupljene od strane ove kulturne ustanove, uspoređuje se broj objavljenih članaka u tisku, broj radio i TV priloga te broj objava na webu i na portalima, a sve ovisno o karakteru izložbe.

Cilj je rada dokazati tezu kako su izložbe međunarodnog karaktera zastupljenije u medijima od izložbi domaćeg karaktera. Navedenu tezu dokazujemo upravo kvantitativnom analizom objava o promatranjoj izložbi. Ujedno, želi se naglasiti važnost promicanja izložbi domaćih autora.

Prvi dio rada postavlja teorijski okvir medijske reprezentacije kulture danas. Razmatraju se sponzori i medijski pokrovitelji kulturnih događaja – u razdoblju koje karakterizira odsustvo kritičkog i analitičkog mišljenja, zamijenjenog PR diskursom i *copy-paste* recenzijama, preuzetim uglavnom iz promidžbenih materijala. U ovom dijelu diplomskog rada definira se i pojam kulturne institucije te odnosi s javnošću unutar iste.

Drugi dio rada posvećen je bližem upoznavanju kulturne ustanove korištene u analizi ovog rada, a to je Umjetnički paviljon u Zagrebu. S obzirom na to da je analiza provedena upravo na primjerima izložbenog programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu, bilo je bitno prikazati povijest ove kulturne institucije Grada Zagreba.

Posljednji dio diplomskog rada kronološki prikazuje i kratko opisuje svaku od izabranih izložbi domaćeg i međunarodnog karaktera. U ovom dijelu rada analiziraju se podaci o svim oblicima pojavljivanja u medijima (tisak, radio, TV, web), a naglasak je na usporedbi „važnosti“ izložbi ovisno o njihovom karakteru (međunarodne/domaće), samim time i broju medijskih pokrovitelja i održanih press konferencija. Na kraju diplomskog rada tablično se prikazuju rezultati provedenog istraživanja, na temelju kojih se potom izvodi zaključak.

2. Što utječe na zastupljenost određenih sadržaja u medijima?

U današnjem masmedijskom, potrošačkom društvu u prvom planu nalaze se proizvodi masovne kulture. Dominantne teme medijskog sektora jesu kultura tijela i prehrane, mode i odijevanja, kao i sadržaji pop kulture koji podrazumijevaju (i) prezentaciju života slavnih i bogatih osoba. U takvom medijskom okružju dolazi ne samo do spektakularizacije i trivijalizacije kulturnih sadržaja, nego i do marginalizacije kulturnih rubrika (Horvat 2005: 9), porasta kič sadržaja te preslagivanja sadržajnog koncepta masovnih medija – šire se sportske rubrike i crna kronika dok se količina kulturnih sadržaja drastično smanjuje u korist zabavnih i trivijalnih sadržaja (Hromadžić 2010: 4). Primjerice, informacije o aktualnim i(li) nadolazećim izložbama ne pripadaju više atraktivnim sadržajima i gotovo uvijek dolaze u manjim rubrikama – pri čemu se još dodatno premješta fokus s kulturnih događaja na privatnu sferu, odnosno spektakle, ekscese i skandale. To je možda jedan od razloga manje upoznatosti s kulturnim sadržajima na našim prostorima, poglavito među mlađim generacijama (Lipovčan 2003: 11), a vjerojatno i jedan od razloga zbog kojega je sve teže pronaći medijske pokrovitelje za takve sadržaje u kulturnim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Medijska reprezentacija kulturnih sadržaja u posljednjih 30-ak godina u Hrvatskoj prošla je kroz tri faze. U prvoj fazi, tijekom ratnog i poratnog razdoblja, koja traje do sredine devedesetih (1991. – 1995.), mediji su se bavili prvenstveno kulturom u ratnim uvjetima, a u skladu s tadašnjom državnom kulturnom politikom, prioritet su imale teme koje su promovirale nacionalnu kulturu i zagovarale jačanje nacionalnoga kulturnog identiteta. Također, manipuliralo se kulturnim sadržajima, osobito jezikom, koji je postao mjera hrvatstva te se javila tendenciju nasilnog povećanja razlika između hrvatskog i srpskog jezika. U drugoj fazi izrazite političke i ideološke polarizacije u društvu, koja je trajala do kraja devedesetih (1995. – 2000.), težište se prebacilo na odnos kulture i politike, no potkraj tog razdoblja, nakon smrti Franje Tuđmana, počeo je proces estradizacije kulturnih sadržaja. Na stranicama kulture vodila se žestoka ideološka borba između suprotstavljenih strana – državotvornih i nedržavotvornih umjetnika i kulturnih djelatnika. U reprezentaciji kulturnih sadržaja ponajprije se koristila strategija skandala kojom se kulturna tema obrađivala kao politički, financijski ili intimni eksces ili afera. Uveden je žanr ispovijesti – intimnog ili seksualnog razotkrivanja, često pod egidom „skandalozno“, „ekskluzivno“ i „senzacionalno“, a kulturni događaj sve se više tretirao kao socijalni *event* na kojem se veća važnost pridavala socijalnoj strukturi uzvanika nego sadržaju. Primjerice, kazališna premijera prestala je biti

medijski događaj, a događaj vrijedan medijske pažnje postao je domjenak priređen nakon kazališne premijere na kojem su glavni likovi bili poduzetnici, bankari i ljudi iz marketinga, dakle – vladari tržišta i(li) političari koji raspodjeljuju novac. Kazalište je bilo zanimljivo jedino kao kulisa rođendanskih proslava političara ili poligon za promoviranje nacionalnih tema i određenih državotvornih pisaca, pretvorilo se u prezentacijski i ceremonijalni poligon nove hrvatske elite pa su mediji više izvještavali o publici u kojoj su sjedili novi politički vladari, tajkuni i povratnici iz dijaspore, nego o kvaliteti predstave i umjetničkom doživljaju. Potkraj devedesetih politizaciju u kulturi zamjenjuje prezentacijski, neutralan i revijalan ton, koji samo detektira stanje na području kulture. Protežiraju se teme vezane za masovnu pop kulturu (film, televizija, moda, dizajn, kulinarstvo) tako da kulturni populizam (sapunice, kulinarski i *reality show* programi) postaje, uz politiku, crnu kroniku i sport, glavni sadržaj revijalnog dijela tiskovina. Takva selekcija medijskih sadržaja u kojoj prednost imaju trivijalne nad ozbiljnim i bitnim temama pokazuje da se funkcija medija radikalno promijenila i da ide u smjeru zabave, uspavlivanja, odnosno, „anesteziranja“ publike dok je kritički diskurs iskliznuo sa stranica tiska. U trećoj fazi (2000. – 2005.) započela je era izrazite spektakularizacije, estradizacije i trivijalizacije kulture, koja s manjim modifikacijama traje i danas. U cjelini gledano, radikalno su smanjeni ili su marginalizirani nekomercijalni kulturni sadržaji u korist „utrživih“, zabavnih, trivijalnih i spektakularnih tema, a prikaz kulturnih događaja postao je površan ili strogo selekcioniran ideološkim ili komercijalnim motivima, odnosno, tržišnim diktatom, koji prednost daje sadržaju shvaćenom kao „roba“ na tržištu. Istodobno, dramatično je porastao broj stranica dviju rubrika (sportske i crne kronike), koje su u novouspostavljenoj hijerarhiji rubrika postale neizmjerljivo važne jer su garantirale veliku praćenost, a time i profit (Ožegović 2014: 1-8).

Kultura se tako pozicionirala prema zadnjim stranicama tiskovina. Primjerice, iz *Slobodne Dalmacije* i *Večernjeg lista* izbačeni su kulturni prilozi *Obzor* i *Forum*, što je u predstavljanju kulturne proizvodnje izazvalo veliku prazninu. Nestala je i zasebna rubrika kulture u *Magazinu Jutarnjeg lista*. Istodobno su se proširili sadržaji iz svijeta estrade, spektakla i *show businessa*, koji su dobili gotovo posvećeno mjesto u novopokrenutim rubrikama, tzv. društvenim kronikama, poput *Zlatnog oka*, *Glamur caffea* i *Portfolija*, koje u skladu s načelom spektakularnosti donose mnoštvo fotografija osoba iz javnog života, ali i onih sumnjive prošlosti, te u kratkom tekstu daju prednost informacijama o jelovniku i o haljinama gošći umjesto kulturnom događaju (Ožegović 2014: 8). I u ovom diplomskom radu analiza će pokazati kako određene novine i portali objavljuju vijesti iz kulture u nekim drugim

rubrikama, upravo zato što više nemaju rubriku za kulturu. Isto tako, novinari koji izvještavaju o kulturi nisu (više) samo oni koji prate kulturu, već i oni koji pišu za više rubrika istovremeno. Također, stručna je kritika zamijenjena novom, vrlo kratkom i površnom formom prikaza umjetničkog djela, u kojoj se na jednostavan, po mogućnosti i zabavan način prepričava sadržaj, a pomoću pet zvjezdica ocjenjuje njegova kvaliteta. Zapravo se radi o reklamnoj informaciji kojoj je svrha prodaja kulturnog proizvoda. Takva nova forma medijske kritike odražava duh razdoblja koje karakterizira odsustvo kritičkog i analitičkog mišljenja, zamijenjenog PR diskursom i *copy-paste* recenzijama, preuzetim iz promidžbenih materijala. Zbog raširenosti te pojave može se već govoriti o tzv. *copy-paste kulturi*. Gubi se i lik specijaliziranog kritičara, iako je u cijelom medijskom prostoru (pa tako i na stranicama kulture) zabilježen porast broja kolumnista i komentatora koji su se upravo birali iz kulturnih krugova te ozbiljnijim i analitičnijim pristupom pokušavali biti protuteža banalnim sadržajima. U toj trećoj fazi pojavili su se novi modeli medijske reprezentacije kulturnih sadržaja, primjerice, strategija medijske inscenacije (teatralizacija) zbilje, top lista, konstrukcija zbilje, odnosno, „proizvodnja pseudo događaja“, kojima se stvarnost prilagođava medijskim pravilima te uspostavlja „kultura virtualne stvarnosti“ (Ožegović 2014: 1-8). Naime, komercijalni mediji više se ne bave samo izvještavanjem o događajima, nego prisvajaju pravo da „proizvode“ medijske događaje, tzv. pseudo događaje koji svojom atraktivnošću ili ekskluzivnošću zasjenjuju stvarnost, prvenstveno na polju politike, ali i u sferi kulture. Pritom se mediji služe načelom personalizacije i individualizacije kulturnih proizvoda što podrazumijeva da se određeni sadržaji, poput knjiga, prvenstveno predstavljaju preko osoba i njihovih životnih priča („personality story“). Mijenjaju se i kriteriji selekcije te se takve osobe često odabiru prema kriteriju „medijageničnosti“ (Ožegović 2014: 1-8). Zbog toga se na stranicama kulture u masovnim medijima stalno recikliraju poznata lica, tzv. medijske ličnosti koje zadovoljavaju kriterije senzacije i spektakularnosti. Istodobno, iznimno teško se na njihove stranice probijaju nova lica hrvatske kulture, osobito mladi umjetnici, bez obzira na značaj i važnost njihovih djela. Zahvaljujući stasanju *celebrity kulture* medijski prostor preplavljaju podaci o razvodima, skandalima i glamuroznim zabavama tzv. *celebrityja*. Stoga banalizacija i trivijalizacija novinskog štiva (rubrika *Život*) postaje temeljna odrednica medijske sfere u Hrvatskoj. Međutim, trivijalizacija ne zaobilazi ni područje književnosti, slikarstva i ostalih umjetničkih djelatnosti. Na temelju reprezentacije kulturne proizvodnje u masmedijima u Hrvatskoj u tranziciji može se reći da su komercijalni mediji u Hrvatskoj izborom tema i ličnosti te načinom njihove obrade često promovirali antiintelektualizam, (malo)građansku kulturu i konzumerizam, kao i određen utrživi,

komercijalni, vrijednosni sustav (bogatstvo, glamur i status), koji je zatim postupno utjecao na formiranje osobnog i kolektivnog svjetonazora. Taj specifični medijski pogled na kulturu, gdje u prvi plan dolaze vijesti o preljubima i skandalima tzv. *zvijezda*, preusmjerava pozornost javnosti s bitnih i društveno relevantnih tema na zabavne sadržaje što pak vodi do gubljenja kritičkog odnosa prema stvarnosti (Ožegović 2014: 11).

Novinari o kulturi mogu obavijestiti, kulturu se može kritizirati, kulturni projekti mogu se poticati, kulturne vrednote mogu se i moraju predočiti svijetu, a na taj se način čuva identitet naroda. I dok se tradicijska kultura u Europi njeguje kao jedan od temelja identiteta, uz njegovanje starih obrta i čuvanje pučke arhitekture, u Hrvatskoj je sve donedavno situacija bila potpuno drugačija. Invazija američkih akcijskih filmova, glazbene industrije i Coca Cole, odavno je u Europi pokrenula alarm na uzbunu. Široku strategiju očuvanja identiteta pred naletom nezaustavljive američke globalizacije odavno su pokrenule mnoge europske države. Stoga ne čudi da je top-tema europskih filozofa i pisaca odnedavno postao drugi val američke globalizacije, koji za razliku od prvoga poslijeratnog, što je u Stari svijet donosio impresivna djela američke književne i filmske kulture, danas odjekuje tek idejnom prazninom, akcijskim filmom i jeftinom literaturom. Pod diktatom modnih, filmskih, književnih i glazbenih marki povlači se kultura u cjelini, pa time i pučka kultura, kao njezin bitan dio. Taj fenomen osobito je izražen u Hrvatskoj. Žalosno je to zna li se da Hrvatska ima jednu od najbogatijih i najljepših pučkih tradicija, mnoge običaje i narodno stvaralaštvo za koje se danas brinu tek rijetki. Upravo to je ono što treba mijenjati – svijest o vlastitom identitetu, vlastitim vrijednostima, o zaslugama pojedinaca koji su davno prije pronijeli ime Hrvatske diljem Europe i svijeta. Javni mediji to i čine – javni radio i javna televizija moraju ispunjavati jasan i točan zahtjev: biti televizija ili radio za sve. „Djelatnost Hrvatske radiotelevizije je proizvodnja i emitiranje radijskoga i televizijskog programa te glazbena proizvodnja, a te djelatnosti HRT ostvaruje proizvodnjom i emitiranjem triju radijskih programa u trima radijskim mrežama na državnoj razini i u radijskim mrežama na županijskoj ili regionalnoj razini, te televizijskih programa u dvjema televizijskim mrežama na državnoj razini, djelatnost glazbene proizvodnje je izvedba i snimanje: simfonijske, narodne i zabavne glazbe, zbarsko izvođenje, organiziranje priredbi i koncerata, posebice nacionalne glazbene baštine i suvremenih djela hrvatskih skladatelja i umjetnika izvođača. HRT može proizvoditi i druge specijalizirane radijske i televizijske programe i objavljivati ih analogno, digitalno i putem satelita.“² Mjera dobrog praćenja i vrednovanja kulturnih događaja upravo su specijalizirane

---

² <https://www.hrt.hr/230150/pristojba/zakon-o-hrt-u>

kulturne emisije triju programa Hrvatskoga radija, posebice Trećeg programa, koji se naziva temeljnom institucijom u doslovnom značenju te riječi.

3. Umjetnički paviljon u Zagrebu

Pojam kulturne institucije može se definirati u užem i širem smislu. U užem se smislu kulturne institucije odnose na institucije i tvrtke koje se bave produkcijom i difuzijom na području umjetnosti i kulture, kao što su kazalište, glazba, ples, opera, muzeji, kulturna baština ili umjetničke galerije, dok se u širem smislu kulturna institucija odnosi na kreativnu industriju koja obuhvaća kinematografiju, glazbenu produkciju, estradu, umjetničke zanate, kao i na radio, televiziju, novine, časopise koji pripadaju u medijski oblik komuniciranja, odnosno jednostavno rečeno medije (Tomić 2016: 2). Odnosi s javnošću u hrvatskim kulturnim institucijama i organizacijama uključuju široki spektar aktivnosti, često pogrešno tumačenih, isključivo i samo kao propaganda ili marketing. Kako kulturne ustanove imaju ograničena financijska sredstva, odnosi s javnošću pomažu u promoviranju njihovih projekata i proizvoda (Tomić 2016: 3). Umjetnički paviljon u Zagrebu primjerice nema osobu zaposlenu za odnose s javnošću, već ta zaduženja preuzimaju ostali djelatnici – stručni suradnik za ekonomske poslove komunicira s medijima, medijskim pokroviteljima i sponzorima dok kustos piše obavijesti za medije i vodi društvene mreže. Premda je takvo radno mjesto predviđeno u sistematizaciji radnih mjesta Umjetničkog paviljona, ono ipak nije popunjeno.

Povijest Umjetničkog paviljona na neki je način i povijest likovne umjetnosti 20. stoljeća u Hrvatskoj. To je najstariji izložbeni prostor na slavenskom jugu i jedini objekt koji je namjenski sagrađen za održavanje velikih, reprezentativnih izložbi. Tijekom 121 godine postojanja Paviljona, u tom izložbenom prostoru održavale su se gotovo sve izložbe važne za hrvatsku povijest umjetnosti, koje su svojim značenjem prelazile okvire grada Zagreba.³ Potreba da Zagreb dobije izložbeni prostor u kojem se mogu održavati velike izložbe umjetničkog i kulturnog značaja osjetila se u Zagrebu u posljednjem desetljeću 19. stoljeća kada se u gradu počeo intenzivnije razvijati likovni život. Zamisao i inicijativu za izgradnju Umjetničkog paviljona dao je 1895. godine slikar Vlaho Bukovac, jedna od najznačajnijih ličnosti likovnog i kulturnog života Zagreba i Hrvatske na prijelazu stoljeća. Od 1898. godine,

---

³ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/o-paviljonu/>

kada je zgrada Umjetničkog paviljona svečano otvorena do danas, u Umjetničkom paviljonu bez prekida se organiziraju različite izložbe. Povijesno je izložbeni program ove institucije bio usmjeren na skupne i samostalne izložbe hrvatskih suvremenih slikara i kipara dok je u aktualnom izložbenom programu naglasak na organizaciji jedne međunarodne izložbe godišnje, uz nekoliko izložbi domaćeg karaktera koje se također održavaju unutar iste godine. Izložbe međunarodnog karaktera održavaju se u terminu u kojem muzeji i galerije tradicionalno privlače najveći broj posjetitelja (rujan – siječanj), prvenstveno školskih grupa, ali i turista koji posjećuju Zagreb tijekom manifestacije Advent u Zagrebu. Iako su troškovi organizacije ovakvih izložbi visoki zbog posudbi i transporta umjetničkih djela iz inozemstva, kao i zbog troška osiguranja djela, izložbe međunarodnog karaktera bilježe najveći udio posjetitelja svake godine, a institucija zahvaljujući sredstvima sponzora realizira najopsežnije marketinške kampanje te uz pomoć medijskih pokrovitelja plasira informacije o izložbi u medije. Veliki izložbeni projekti sa širokom tematskom raznolikošću iziskuju široki dijapazon suradnje, bilo sa srodnim institucijama, bilo s najvršnjim kritičarima – povjesničarima umjetnosti ili suradnicima raznih profila koji nastoje da svaki izložbeni projekt postane kreativni i medijski događaj.

Vrijeme velikih sponzora u kulturi već je dugo iza nas. Prije dvije-tri godine još je bilo potpuno uobičajeno da se prigodom najave neke kazališne premijere na konferenciji za novinare pojavi i predstavnik sponzora koji znatnim sredstvima, ili čak u cjelini, financira projekt, a danas su takve situacije gotovo iznimka. Kriza je sponzore, uglavnom banke, osiguravajuća društva ili telekomunikacijske kompanije, nagnala na dodatan oprez tako da svoj novac uglavnom izdvajaju za velike, spektakularne projekte za koje su sigurni da će imati odličnu medijsku potporu (primjerice, koncerti svjetskih zvijezda) ili pak za poznate festivale koji su ujedno i dio turističke ponude. Pritom manja kazališta i neovisne scene svakako trpe i veću štetu, posebno zato što hrvatsko zakonodavstvo sponzorima ne nudi gotovo nikakve olakšice. Donatora, onih koji sudjeluju u financiranju bez traženja protuusluge, razumljivo, puno je manje od sponzora koji ipak kulturni događaj mogu koristiti i za vlastitu promociju. Pokrovitelji, s druge strane, rjeđe daju novac, no svojim imenom daju događanju dignitet. Sponzori ipak imaju i drugih interesa osim isticanja svog logotipa na plakatima ili ulaznicama. Čitave su studije nastale na temu tzv. transfera imidža – pojednostavljeno, to znači da se vrijednost odabranoga umjetničkog djela koje se novčano podupire, prenosi i na sponzora, odnosno njegov proizvod ili uslugu. Osim toga, sponzoriranjem se stječe ugled u zajednici i tvrtka potvrđuje svoju brigu za društvo, šaljući poruku da joj nije samo do zarade.

Sve to može funkcionirati kada novca ima, ali u doba krize među prvima je na udaru upravo kultura.

Najveće hrvatske kompanije već godinama provode natječaje za sponzorstva, među koje uvrštavaju i ona kulturna. Među vodećima je Ina, koja u tome ima višedesetljetnu tradiciju. Na svom zadnjem natječaju za dodjelu donacija, zaključenom 30. studenoga prošle godine, Ina je zaprimila 1251 zahtjev za ukupno namijenjenih šest milijuna kuna, čak milijun kuna više nego u 2005. godini. Donacije su se odnosile na projekte raspoređene u šest područja – djeca i mladi, kultura i umjetnost, obrazovanje i znanost, zdravlje, ekologija, humanitarni projekti. Tvrtke koje su odlučile sponzorirati kulturna događanja sve više pozornosti pridaju brendu događanja uz koja će vezivati svoju tržišnu marku. Problem je pritom u vidljivosti njihova brenda budući da kulturne manifestacije ipak ne privlače veliku publiku dok masovni mediji prilikom praćenja festivala izbjegavaju spominjanje sponzora. Neki korporativni sponzori pokušali su svoj brend učiniti vidljivim, primjerice, lijepljenjem logotipa na sjedala u publici, no pitanje je kakav učinak to polučuje. Postoje i sponzori konzervativnog ukusa koji sponzoriraju manifestacije nacionalne kulturne baštine koje obično imaju i državnu potporu – za razliku od manjih i novijih manifestacija što pokušavaju unijeti inovacije u kulturi, a kojima takva potpora nedostaje. Upravo se tu događa paradoks. Kultura korporativnog sponzoriranja posljednjih je nekoliko godina u Hrvatskoj znatno napredovala, no i dalje je krasi ozbiljna konzervativnost. Za to je djelomično odgovoran i zakon koji svako sponzorstvo oporezuje, ali i poražavajuća opća slika o hrvatskom društvu koju imaju te iste korporacije, što opet ne znači da ta slika nije točna, nego samo to da se proizvođačima kulture u njoj još teže snaći. Razlika u medijskom tretmanu sponzora u kulturi i sportu golema je i frapantna. Korporacije znaju da im sponzorstvo u sportu jamči medijski prostor dok se za njega u kulturi mogu izboriti samo nekom vrstom ekscesa. Naime, nije točno da kultura nije sponzorirana, samo je pitanje kakva i(li) koja kultura. Uglavnom je riječ o velikim i elitnim manifestacijama koje već same po sebi dobivaju dovoljna sredstva od lokalne i državne administracije. Osim toga, često nije jasno koji to stručnjaci odlučuju o subjektima koji će potpore primiti. U većini slučajeva, nezavisni kulturni sektor ostaje kratkih rukava, uz povremene iznimke. Jasno je da privatni sektor nema saznanja o neovisnoj kulturi, njenoj važnosti i veličini te da je smatra alternativnom. Također, isti taj sektor nije motiviran pružiti potporu nezavisnoj kulturi. U Hrvatskoj kultura i umjetnost četvrtinu prihoda od sponzorstva moraju dati državi za PDV. Ako društvo kulturu doista promatra kao vrednotu, bilo društvenu, duhovnu i moralnu, umjetničku i znanstvenu, bilo kao svoje duhovno stanje ili materijalnu činjenicu, onda se

sukladno tome stvara i snažna potreba odgovornosti medija da je očuva. Ipak, situacija na hrvatskoj medijskoj sceni vrlo je šarolika po pitanju odgovornosti medija. Velike se razlike naziru među vrhunskim, nacionalnim medijima koji su uglavnom u stranom vlasništvu, kako Malović tvrdi, i koji su visoko komercijalizirani. „Računa se samo rezultat i sve je podređeno tržišnom uspjehu. To su vodeći dnevni listovi, revije, komercijalne TV postaje.“ (Malović 2007: 72).

4. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2015. godine

Iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu za 2015. godinu izabrali smo usporediti međunarodnu izložbu Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu i domaću izložbu Zoltan Novak: Kontrola iluzije. Primjer međunarodne izložbe za 2016. godinu jest Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”, a primjer domaće izložbe Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja. Međunarodna izložba za analizu iz 2017. godine jest Strast stvaranja – remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, u usporedbi s izložbom uglednoga suvremenog hrvatskog umjetnika pod nazivom Stahov: Skulpture. Posljednja godina u ovoj analizi jest 2018. u kojoj se pojavljuje spoj međunarodnog i domaćeg karaktera u jednoj izložbi, pod nazivom Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja koju uspoređujemo s izložbom jednog od ponajboljih suvremenih hrvatskih slikara mlađe generacije Zlatan Vehabović – Tamno bijela zemlja.⁴ Umjetnički paviljon u Zagrebu gradska je institucija koja se u potpunosti financira iz proračuna Grada Zagreba, a dodatno većinu izložbi podržava i Ministarstvo kulture RH. Važno je također naglasiti kako je Umjetničkom paviljonu u Zagrebu upravo zbog popularnih međunarodnih izložbi, s dobrim odazivom medija i publike, lakše pronaći sponzore i medijske pokrovitelje.

---

⁴ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/izlozbe/prosle-izlozbe/>

4.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu

Izložba Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu bila je otvorena za javnost u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu u periodu od 05.05.2015. do 20.09.2015. godine. Riječ je o izložbi na kojoj je slavni francuski kipar Auguste Rodin (1840. – 1917.) predstavljen s 97 djela, među kojima su i ona najambledatičnija, poput remek-djela „Mislilac“, „Poljubac“, „Vrata pakla“ i „Brončano doba“ (Krstulović Opara, Poklečki Stošić 2015: 6). Izložba je bila jedan od kulturnih događaja u okviru Festivala francuske kulture u Hrvatskoj, u 2015. godini, nazvanog „Rendez-vous“. Ovim predstavljanjem Francuska je uzvratila posjet, nakon uspješnog prvobitnog predstavljanja hrvatske kulture i umjetnosti u Republici Francuskoj 2012./2013. godine na festivalu „Croatie, la voici“. Tijekom Festivala hrvatske kulture u Francuskoj u pariškom Muzeju Rodin bila je postavljena izložba skulptura Ivana Meštrovića, a sada se Francuska predstavljala u Hrvatskoj izložbom Rodina.⁵

Rodinova izložba bila je koncipirana posebno za Umjetnički paviljon u Zagrebu, s naglaskom na plodnoj i intenzivnoj suradnji Meštrovića i Rodina, njihovom prijateljstvu i međusobnom uvažavanju. Medijski pokrovitelji ove izložbe bili su Večernji list, vecernji.hr, 24sata, Express, Glas Slavonije, Slavonski Radio, Europlakat i Radio Dalmacija. Za ovu izložbu održane su dvije press konferencije – prva 24. travnja 2015. godine, a nedugo nakon nje i druga konferencija 4. svibnja 2015. godine. Obje konferencije imale su odličan odaziv, kao što možemo vidjeti iz priloženih fotografija, što i ne čudi s obzirom na uobičajeni interes javnosti i medija za izložbe međunarodnog karaktera koje se organiziraju u Zagrebu i u Hrvatskoj.

---

⁵ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/auguste-rodin-rodin-u-mestrovicевu-zagrebu/>

*Slika 4.1.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu,
press konferencija 24. travnja 2015. godine*

*Slika 4.1.2. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu,
press konferencija 4. svibnja 2015. godine*

4.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije

Zoltan Novak pripada srednjoj generaciji hrvatskih umjetnika (1963.), diplomirao je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od 1988. aktivno izlaže te je ostvario mnogobrojne samostalne izložbe u Hrvatskoj i inozemstvu. Za svoj umjetnički rad dobio je mnoštvo nagrada⁶ (Kaepelin, Poklečki Stošić 2015: 8). Radovi mu se nalaze u privatnim kolekcijama u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i u muzejima.⁷ Dobitnik je godišnje nagrade Vladimir Nazor 2009. za izložbu „Noćne ptice“ u Gliptoteci HAZU. Izvanredni je profesor slikarstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.⁸ Nastavljajući ciklus specifičnih likovnih projekata ponajboljih ostvarenja suvremene umjetničke produkcije vodećih hrvatskih umjetnika mlađe i srednje generacije u Umjetničkom paviljonu u periodu od 14.10.2015. do 8.11.2015. godine predstavljeni su recentni radovi slikara Zoltana Novaka. Medijskih pokrovitelja izložbe ovog domaćeg autora nije bilo. Održana je jedna konferencija za novinare u prostorima Umjetničkog paviljona u Zagrebu, 14. listopada 2014. godine. Na Slici 4.2.1. vidimo kako se radilo o puno manjem interesu pa tako i broju novinara koji su prisustvovali konferenciji.

Slika 4.2.1. Zoltan Novak: Kontrola iluzije, press konferencija 14. listopada 2014. godine

⁶ Primjerice, 1989. Zagreb, nagrada za slikarstvo na 21. salonu mladih.

⁷ Primjerice, Moderna galerija i Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, Gradski muzej Vukovar u Vukovaru.

⁸ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/zoltan-novak-kontrola-iluzije/>

5. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2016. godine

5.1. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”

U okviru ciklusa „Najveći kipari 20. stoljeća“, nakon sjajnih izložbi Miróa i Rodina, Umjetnički paviljon u 2016. godini predstavio je i velikog virtuozu kiparstva – Alberta Giacomettija (1901. – 1966.). Posjetitelji Umjetničkom paviljonu imali su jedinstvenu priliku vidjeti Giacomettijeva djela posuđena iz francuske Fundacije Maeght – dvadesetak crteža, isto toliko litografija i skulptura. Skulpture, poznatije kao Giacomettijevi „tanki ljudi”, po kojima je autor ujedno i globalno prepoznatljiv, karakterizira hrapava, gotovo hrđava površina, a njihova izdužena torza, glave, ruke i noge, reducirani su na najstriktnije prikaze, te na taj način gotovo dovedene do lomljivosti. Već na prvi pogled u „tankim ljudima” iščitava se snažna metaforika – uviđa se kako se kipar koristio prikazom ljudske egzistencije bez radosti i značenja. Potonje je rezultat kiparovog prijateljstva s filozofom Jean-Paulom Sartreom i povezanost Giacomettijevih skulptura s temama Sartreove egzistencijalističke filozofije. Iako je sam Giacometti tvrdio da nije vodio računa o filozofskim implikacijama svojih djela danas te skulpture, možda više nego ikada, korespondiraju sa suvremenošću u kojoj se ljudi bore za egzistenciju – često i za goli život (Poklečki Stošić 2016: 12). Upravo stoga, izložba je koncipirana u suglasju s trenutkom koji proživljava recentna Hrvatska i Europa. Odatle i naziv izložbe „Portreti sadašnjosti”.⁹ Vrijeme održavanja ove izložbe bilo je od 20.09.2016. do 08.01.2017. godine. Medijski pokrovitelji bili su RTL, CineStar, Jutarnji List, Globus, Gloria, Glas Slavonije, Slavonski Radio, Europlakat i tportal.hr. Za ovu izložbu održane su dvije press konferencije. Prva konferencija za novinare održana je 7. rujna 2016. godine, a nedugo nakon nje i druga 19. rujna 2016. godine u prostorijama Umjetničkog paviljona u Zagrebu. Na priloženim fotografijama s navedenih press konferencija vidimo dobar odaziv novinara.

---

⁹ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/alberto-giacometti-skulpture-crtezi-litografije-portreti-sadasnjosti/>

*Slika 5.1.1. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”,
press konferencija 7. rujna 2016. godine*

*Slika 5.1.2. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”,
press konferencija 19. rujna 2016. godine*

5.2. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja

Izložba je nastala u koprodukciji Umjetničkog paviljona u Zagrebu i Umjetničke galerije Dubrovnik. Stogodišnjica rođenja slikara Ive Dulčića nudila je priliku, ali i stvorila obvezu, da ga se još jednom cjelovitije predstavi u gradu njegova umjetničkog školovanja i pretežnog radnog djelovanja.¹⁰ Kao logična cjelina nudi se motiv mediteranskog krajolika i mediteranskih ambijenata, područje u kojemu je Ivo Dulčić idealno povezo oba kraja svoje zavičajne pokrajine Dalmacije – obiteljski ukorijenjeni Hvar i formativno ključni rodni Dubrovnik (Maroević, Barišić 2016: 7). Vrijeme održavanja izložbe bilo je od 03.05.2016. do 26.06.2016. godine. Medijski pokrovitelj ove izložbe bio je Večernji list. Održana je jedna press konferencija 3. svibnja 2016. godine koju smo popratili jednom fotografijom iz koje je vidljivo kako se radi o relativno slabijem odazivu novinara.

Slika 5.2.1. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja, press konferencija 3. svibnja 2016. godine

¹⁰<https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/ivo-dulcic-1916-1975-mediteran-iva-dulcica-povodom-stogodisnjice-rodenja/>

6. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2017. godine

6.1. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght

U Umjetničkom paviljonu u Zagrebu od 5. listopada 2017. do 14. siječnja 2018. godine bila je postavljena izložba Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght. Riječ je o projektu koji je za cilj imao predstaviti publici ponajbolja djela iz zbirke Fundacije Marguerite i Aimé Maeght, jedne od globalno važnih privatnih fundacija moderne i suvremene umjetnosti, smještene u gradiću Saint-Paul-de-Vence, u blizini Nice, u Francuskoj.¹¹ Fundacija je globalnog značenja jer u svojoj zbirci čuva iznimno velik broj djela najznačajnijih umjetnika 20. stoljeća. Izložbu čini 25 autora – predstavnici kubizma, ekspresionizma, apstraktne umjetnosti i fantastične umjetnosti, odnosno predstavnici različitih umjetničkih pravaca modernizma 20. stoljeća. Tako su se mogla razgledati djela nekih od najvećih imena povijesti umjetnosti 20. stoljeća poput Georges Braquea, Marca Chagalla, Alexandera Caldera, Joana Miróa, Balthusa, Pierrea Alechinskya, Pola Burya, Erróa, Sama Francisa, Ellsworth Kellya, Barbare Hepword, Paula Jenkinsa, Konrada Klaphecka i mnogih drugih (Kaepelin, Poklečki Stošić 2017: 4).

Medijski pokrovitelji ove međunarodne izložbe bili su RTL, Večernji list, vecernji.hr, CineStar, 24sata, Express, Europlakat, Glas Slavonije, Slavonski Radio i tportal.hr. U prostorijama Umjetničkog paviljona u Zagrebu održane su dvije uspješne konferencije za novinare. Prva je održana u suradnji s generalnim sponzorom izložbe INA-om 25. rujna 2017. godine. Druga konferencija za novinare održana je 3. listopada 2017. godine, također u prostorijama Umjetničkog paviljona u Zagrebu.

---

¹¹ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/strast-stvaranja-remek-djela-iz-zbirke-fundacije-maeght/>

Slika 6.1.1. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, press konferencija 25. rujna 2017. godine

Slika 6.1.2. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, press konferencija 3. listopada 2017. godine

6.2. Stahov: Skulpture

Ljubomir Stahov (1944.) nedvojbeno je jedan od najvažnijih suvremenih hrvatskih umjetnika čiji je plodan i raznovrstan opus kritika visoko vrednovala. Ova se konstatacija potvrđuje kroz njegovo stvaralaštvo u svakom likovnom mediju u kojemu se izražavao: slika, crtež, grafika i – skulptura.¹² Svakako je važno napomenuti da se Stahov kontinuirano izražava u svakom mediju u kojemu je ostvario i iznimno značajne likovne cjeline usustavljene u vlastitom i autorski prepoznatljivom idiomu (Bešlić 2017: 13). Izložbom u Umjetničkom paviljonu prvi je put hrvatskoj kulturnoj javnosti pokazan njegov cjelokupni kiparski opus u recentnom izboru kroz gotovo dva desetljeća. Izložba se mogla pogledati u periodu od 02.08.2017. do 17.09.2017. godine u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu. Medijski pokrovitelj izložbe bio je samo Večernji list, što se može vidjeti s priložene pozivnice, dok konferencija za novinare nije bilo.

Slika 6.2.1. Pozivnica za izložbu Stahov: Skulpture

¹² <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/stahov-skulpture/>

7. Izabrane izložbe iz programa Umjetničkog paviljona u Zagrebu 2018. godine

7.1. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja

Na ovoj izložbi uz Bukovčeva djela izložena su i djela njegova pariškog profesora Alexandera Cabanela, koja su za ovu priliku posuđena iz nekoliko francuskih muzeja (Muzej Orsay, Pariz, Petit Palais Pariz, Muzej Fabre, Montpellier, Inguimbertaine, Carpentras), kao i iz ruskog muzeja Ermitaž. Poznato je da je Bukovac u Parizu upoznao tada izuzetno uglednog i cijenjenog slikara i profesora na École des Beaux-Arts, Alexandera Cabanela, te se želio upisati u njegovu klasu i kod njega studirati slikarstvo. Cabanel je u svom vremenu bio vrlo omiljen slikar pa je njegova klasa uvijek bila puna. Bukovac je, kao i većina studenata na École des Beaux-Arts, želio upravo njega za profesora, no slavni francuski slikar nije mogao primiti tada dvadesettrogodišnjeg Bukovca jer je klasa bila popunjena. Međutim, Bukovac je bio uporan i sklopio dogovor s Cabanelom da će u zadanom roku naslikati jednu sliku pa ako se ona bude profesoru Cabanelu svidjela, ovaj će ga primiti. Za tu prigodu naslikao je sliku „Ruka“ (Umjetnička galerija Dubrovnik), koja je oduševila profesora Cabanela i Bukovac se upisao na École des Beaux-Arts.¹³ Slavni je francuski slikar odigrao veliku i važnu ulogu u Bukovčevome likovnom obrazovanju te će izložba u Umjetničkom paviljonu objediniti učenika i učitelja i na taj način pružiti odgovor koliki je bio Cabanelov utjecaj na Bukovčevo stvaralaštvo (Zidić, Poklečki Stošić 2018: 21). Izložba Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja publici je bila dostupna od 03.10.2018. do 06.01.2019. godine. Medijski pokrovitelji ove izložbe bili su Večernji list, vecernji.hr, 24sata, Express, Glas Slavonije, Radio Slavonija i CineStar. Za ovu izložbu održana je jedna uspješna konferencija za novinare 1. listopada 2018. godine.

---

¹³<https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/vlaho-bukovac-i-alexandre-cabanel-povijesni-susret-ucenika-i-ucitelja/>

Slika 7.1.1. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, press konferencija 1. listopada 2018. godine

7.2. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja

Zlatan Vehabović, jedan od ponajboljih suvremenih hrvatskih slikara mlađe generacije, tijekom listopada 2016. godine sudjelovao je u jednomjesečnoj ekspediciji na jedrenjaku čija se ruta protezala krajnjom nezamrznutom regijom polarnog arktičkog mora uz obale otoka Svalbard. Pet tjedana intenzivnog boravka sastojalo se od plovidbe, redovnih iskrcavanja u nenaseljena priobalna područja golemog arhipelaga, aktivnog planinskog pješaćenja te obilaska nastanjenih i napuštenih boravišta i manjih gradova regije. Cijelo iskustvo je dokumentirano fotografijama (Franceschi, Štefančić 2018: 9). Uloga zabilježenog materijala došla je do izražaja povratkom u studio u Zagrebu. Iscrpnim revidiranjem umjetnik je podijelio snimljeni materijal u četiri tematske skupine, djelomično samonametnute prirodom podneblja, a dijelom specifičnim osobnim interesima. One su: ekspedicija, pejzaž, povijest/politika regije i ekološka dimenzija umjetnikovog iskustva te ekstremne regije.¹⁴ Ova izložba mogla se pogledati u periodu od 20.07.2018. do 02.09.2018. godine u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu. Medijski pokrovitelji izložbe ovoga mladog hrvatskog autora bili su

¹⁴ <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/zlatan-vehabovic-tamno-bijela-zemlja/>

Večernji list, vecernji.hr, 24sata, Express, Glas Slavonije i Radio Slavonija. Održana je jedna manja konferencija za novinare 19. lipnja 2018. godine u prostorijama Umjetničkog paviljona u Zagrebu.

Slika 7.2.1. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja, press konferencija 19. lipnja 2018. godine

8. Analiza podataka o zastupljenosti izabranih izložbi u medijima

U ovom dijelu diplomskog rada bit će analizirani podaci prikupljeni prilikom istraživanja zastupljenosti određenih izložbi Umjetničkog paviljona u Zagrebu u medijima. Naglasak je na broju objavljenih tekstova u tiskanim medijima, broju radio priloga, broju TV priloga i tekstova na webu, tj. portalima. Također uzimamo u obzir broj medijskih pokrovitelja pojedinih izložbi, ovisno o njihovom karakteru te broju konferencija za novinare i njihovoj posjećenosti, vezanih upravo uz analizirane izložbe. Analizom prikupljenih podataka namjerava se dokazati tezu kako su izložbe međunarodnog karakter, naspram onih domaćeg karakter, puno zastupljenije u medijima.

8.1. Zastupljenost odabranih izložbi u tiskanim medijima

8.1.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu

Međunarodna izložba iz 2015. godine Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu pojavljuje se u tiskanim medijima u Republici Hrvatskoj ukupno 72 puta u periodu od 31.12.2014. do 21.09.2015. godine – najviše u dnevnim novinama (čak 42 članka) koje su bile i medijski pokrovitelji izložbe (Večernji list i Glas Slavonije). Večernji list objavio je 8 članaka u rubrici *Hrvatska* i jedan oglas u malom oglasniku. Autori članaka Večernjeg lista su Ana Lendvaj i Goran Gerovac dok ostali nisu potpisani. Glas Slavonije objavio je također 9 članaka vezanih u izložbu Rodin u Meštrovićevom Zagrebu i to ne samo u rubrici *Kultura* već i u rubrikama *Magazin*, *Zvezdarnica* i *Mozaik*. Autori članaka u Glasu Slavonije su Darko Kovačević i Narcisa Vekić. Odmah nakon medijskih pokrovitelja izložbe, našao se Jutarnji list s jednakim brojem članaka vezanim uz aktualnu izložbu. Šest takvih članaka našlo se u večernjem izdanju Jutarnjeg lista, od kojih su tri članka tiskali kao poseban prilog, a ostala tri su se našla u rubrikama *Kultura*, *Hrvatska* i *Spektakl*. Autori članaka Jutarnjeg lista su Patricia Kiš, Korana Sutlić i Zlatko Šimić, a ostali autori nisu potpisani. Zanimljivo je pritom da je Korana Sutlić novinarka Jutarnjeg lista koja 20 godina prati teme iz arhitekture dok Zlatko Šimić piše o svim temama. Nakon Jutarnjeg lista slijedi Novi list s ukupno četiri članka objavljena na ovu temu i to u rubrikama *Dom i vrt*, *Fokus* i *Mediterran*, a autori članaka su Kim Čučulić, Maja Hrgović, Sandra Sabovljević i Hina. Dnevnik 24sata, točnije njegovo večernje izdanje, donosi ukupno tri članka na ovu temu u rubrici *Sport*, gdje su autori članaka nepoznati. Slobodna Dalmacija objavila je dva članka u rubrikama *Biznis* i *Globus* autorice Ede Vujević, kao i Zadarski list, pri čemu se jedan nalazi u rubrici *Sport ponedjeljkom*, a autor oba članka je Hina. Glas Istre ima samo jedan članak u rubrici *Mozaik*, čiji je autor također Hina. Kvantitativna analiza tiska pokazuje kako se većina članaka ne objavljuje u rubrici *Kultura*. Kako se radi o velikoj međunarodnoj izložbi, novinarima je bitna senzacija, nešto što će privući čitatelje. Kao što je ustanovama u kulturi važno privući posjetitelje, tako i novinarima naslov i tekst moraju biti atraktivni radi čitatelja – potreban im je *clickbait*. Kod izložbe Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu, naglasak je u člancima tako stavljen na vrijednost izložbe. Večernji list kao medijski pokrovitelj izložbe imao je pravo na premijerno razgledavanje i izvještavanje pa je Ana Lendvaj pisala o velikoj novčanoj vrijednosti ove izložbe, a ne o njenoj umjetničkoj vrijednosti. Možemo primijetiti kako članke pišu i novinari koji nisu isključivo zaduženi za rubriku *Kultura*, već za više njih istovremeno.

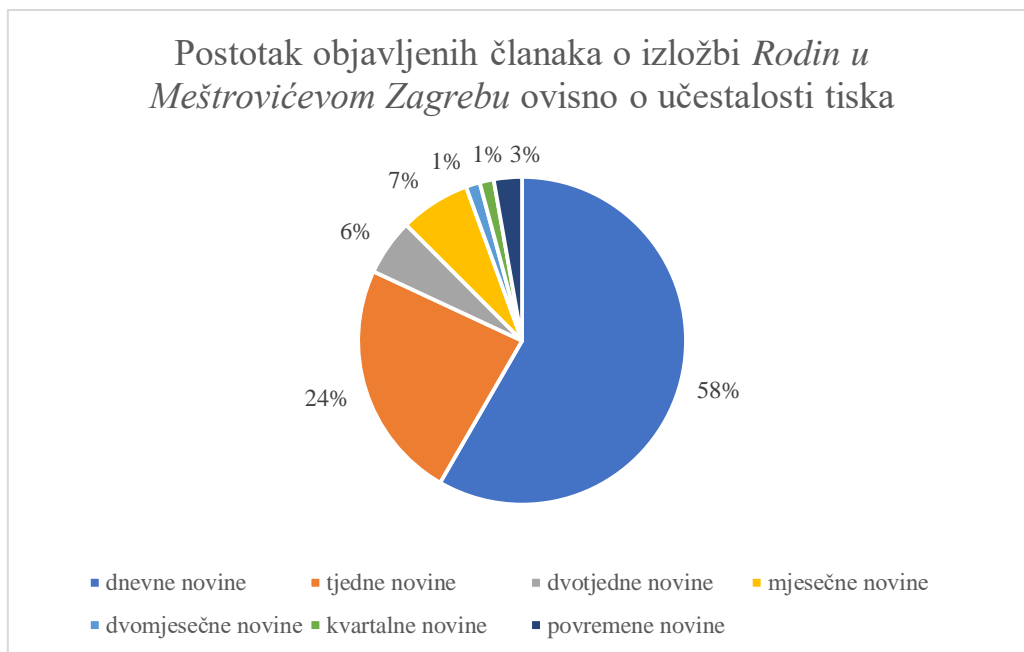
No, najčešće se spominje primjerice Patricia Kiš koja prati isključivo područje kulture za Jutarnji list, a pokojna Ana Lendvaj je također bila zadužena samo za područje kulture. Enes Quien piše likovne kritike za Vijenac.

Slika 8.1.1.1. Članak o izložbi Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu u dnevnim novinama Glas Slavonije

U tjednim novinama objavljeno je 17 članaka o ovoj izložbi. Kod analize tjednih novina, ponovno dolazimo do činjenice kako je najveći broj članaka objavljenih na ovu temu upravo od strane jednog od medijskih pokrovitelja izložbe, a riječ je o 24sata. Točnije radi se o tri članka o izložbi u 24sata *in & out*, dva članka o izložbi u 24express i jednom članku o izložbi u 24sata *BUDI.IN*, gdje autori članaka nisu poznati. Kod drugoga medijskog pokrovitelja, Večernjeg lista, pronalazimo samo jedan članak na ovu temu u njihovom tjedniku *DIVA*, također bez potpisanog autora članka. U tjedniku Story nalazimo dva članka o izložbi Rodin u Meštrovićevom Zagrebu autorice Maje Šitum koja obično pokriva rubriku *Život*, a isti broj članaka nalazimo i u tjedniku Hrvatsko slovo, autora Danijela Žabčića i Maje Burger. Danijel Žabčić od 1978. djeluje kao slikar, ilustrator, karikaturist, novinar, restaurator, grafički dizajner i likovni pedagog. Maja Burger je likovna kritičarka zadužena za područje kulture. Samo jedan članak o izložbi pronalazimo u tjedniku Globus, gdje je autorica novinarka zadužena za rubriku *Kultura*, Patricia Kiš. U tjedniku Gloria objavljen je također jedan članak autorice Snježane Dragojević Harapin, koja piše u rubrici *Metropolis*. Tjednik Novosti

objavio je jedan članak Bojana Munjina, kazališnog kritičara i novinara zaduženog za područje kulture. Glas koncila objavio je također jedan članak autorice Ane Dagelić. U sklopu tjednika 7 dnevno objavljen je jedan članak o izložbi autorice Marine Tenžere, a u Hrvatskom tjedniku jedan članak nepoznatog autora. Novinarka Marina Tenžera zadužena je upravo za rubriku *Kultura*. U različitim mjesečnim novinama objavljeno je 5 članaka o izložbi – po jedan članak o izložbi Rodin u Meštrovićevom Zagrebu u mjesečnicima Elle, Global, Zaposlena, Vikend van Zagreba i Zagreb moj grad. Autorica članka u časopisu Elle je Mirjana Brabec. Članak za Global na ovu temu napisala je Petra Plivelić, autorica članka u mjesečniku Vikend van Zagreba je Iva Silla, a u mjesečnicima Zaposlena i Zagreb moj grad autori članaka nisu navedeni. Prema broju objava, slijede dvotjedne novine s ukupno 4 članka na ovu temu. Tako u Vijencu pronalazimo dva članka autora Gorana Galića i Ane Bedenko vezana uz izložbu, a preostala dva članka nalaze se u dvotjednim novinama Objektiv i Turizam info bez potpisanog autora. Nakon dvotjednih novina slijede dvomjesečne tiskovine koje kao i one kvartalne broje svaka po jedan članak o aktualnoj temi. Dvomjesečna tiskovina u kojoj pronalazimo jedan članak o izložbi jest Yachts autorice Vesne Bulić, a kvartalna tiskovina s također jednim člankom o izložbi Rodina u Zagrebu jest Konture, autora Enesa Quiena. Ovaj autor, kao što smo već ranije spomenuli, piše likovne kritike za Vijenac. Osim ovih tiskovina, naišli smo i na one koje izlaze samo povremeno te i tamo pronašli još dva članka o analiziranoj izložbi. Tu se radi o Putovanju Jutarnjeg lista i Divi Style s nepoznatim autorima članaka.

Grafikon 1. Postotak objavljenih članaka o izložbi Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu ovisno o učestalosti tiska

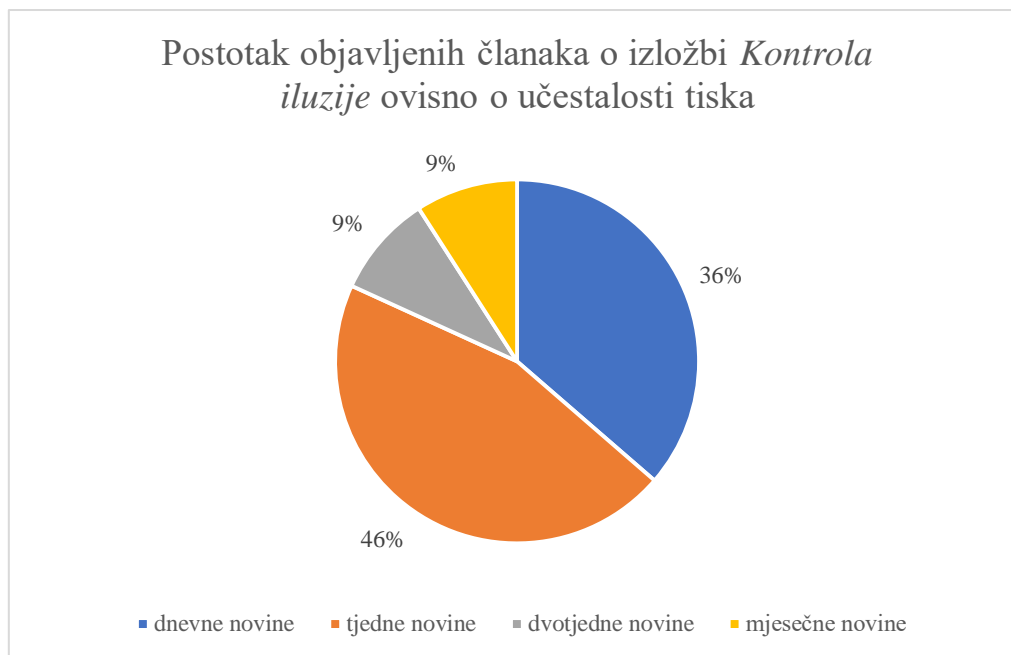
8.1.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije

Izložba Zoltana Novaka iz iste godine pod nazivom Kontrola iluzije pojavljuje se u tiskanim medijima svega 11 puta u periodu od 31.12.2014. do 10.11.2015. godine. Kako se u ovom slučaju radi o izložbi domaćeg autora, očekivan je manji odjek u medijima, kako u tiskanim, tako i u ostalima. Medijskih pokrovitelja ove izložbe nije bilo pa samim time nema ni većeg broja objava u pojedinim tiskovinama. Analizom svih tiskovina vezanih uz izložbu Kontrola iluzije otkrili smo kako je najveći broj članaka objavljen upravo u tjednim tiskovinama – ukupno pet. Pronalazimo jedan članak u tjedniku Telegram, autora Igora Šimulije, kao i u tjedniku Gloria, novinarka i fotografkinje Ines Stipetić. Nacional je objavio jedan članak o izložbi čija je autorica likovna kritičarka i kustosica Iva Körbler. Tjednik 24express također je objavio jedan članak sportskog novinara Zorana Čuture. Tjednik 7 dnevno objavio je jedan članak o ovoj izložbi, a autorica je novinarka rubrike *Kultura* Marina Tenžera. Nakon tjednika, po broju objava vezanih uz izložbu Zoltana Novaka, slijede dnevne tiskovine s četiri članka objavljena na ovu temu. Jedan od članaka o izložbi nalazi se u posebnom prilogu večernjeg izdanja Jutarnjeg lista, a autorica je novinarka rubrike *Kultura* Patricia Kiš dok se drugi članak iste autorice nalazi u rubrici *Zdravlje*. Zatim, jedan članak o izložbi Kontrola iluzije nalazimo u dnevnom izdanju Večernjeg lista, u rubrici *Hrvatska*, gdje

je autorica novinarka Ana Lendvaj. Posljednji članak u kategoriji dnevnih tiskovina pronašli smo u rubrici *Sport* Glasa Slavonije, a autorica je Narcisa Vekić. Osim tjednih i dnevnih novina, istraživanjem smo došli do jednog članka na ovu temu u dvotjednim novinama *Vijenac*, autora Enesa Quiena. Posljednji članak u promatranom razdoblju bio je u mjesečnim novinama *Zagreb moj grad*, a objavljen je bez potpisanog autora.

Slika 8.1.2.1. Članak o izložbi Zoltan Novak: Kontrola iluzije u dvotjednim novinama *Vijenac*

Grafikon 2. Postotak objavljenih članaka o izložbi Zoltan Novak: Kontrola iluzije ovisno o učestalosti tiska

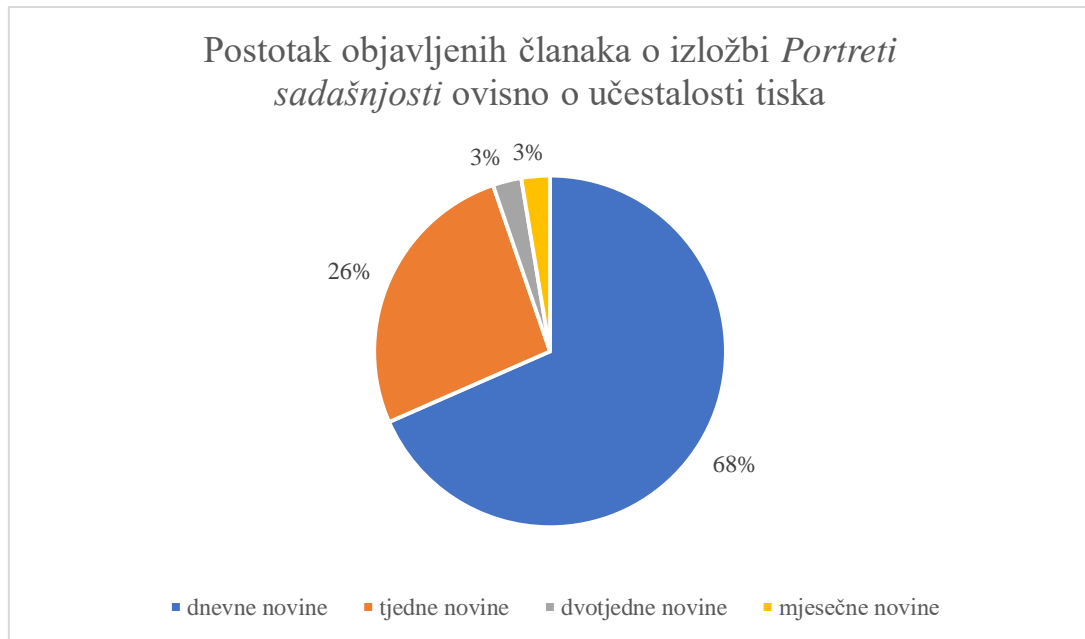
8.1.3. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”

Međunarodna izložba iz 2016. godine Alberta Giacomettija pod nazivom „Portreti sadašnjosti” u tiskanim medijima pojavljuje se 38 puta u periodu od 31.12.2015. do 15.10.2016. godine. Ova brojka ne čudi s obzirom na to da se radi o izložbi međunarodnog karaktera. Najveći broj članaka vezanih uz izložbu „Portreti sadašnjosti” pronalazimo upravo u dnevnim tiskovinama. Jedan od medijskih pokrovitelja ove izložbe, Jutarnji list, objavio je ukupno devet članaka – sedam u jutarnjem izdanju novina, a preostala dva u večernjem izdanju. Autori članaka su uglavnom Patricia Kiš i Miljenko Jergović. Patriciu Kiš smo već ranije spominjali, a Miljenko Jergović je književnik i novinar kulture. Samo jedan od tih devet članaka objavljen je u rubrici *Kultura*, a autor tog članka je Ive Šimat Banov, također novinar kulture Jutarnjeg lista. Još jedan od medijskih pokrovitelja ove izložbe bio je Glas Slavonije, koji je objavio pet članaka vezanih uz izložbu Alberta Giacomettija. Autori članaka su Darko Kovačević i Narcisa Vekić, također ranije spomenuti novinari. I u dnevnim novinama Večernji list pronašli smo pet članaka na ovu temu, od kojih su čak dva članka objavljena u rubrici *Kultura*. Autori članaka su Denis Derk, Ana Lendvaj, Branimir Pofuk i Bojana Radović. Denis Derk od 1989. godine piše u Večernjem listu, prvo u gradskoj rubrici, a onda od 1990. godine u kulturi. Branimir Pofuk kao kolumnist, glazbeni kritičar i novinar tumači pojave, ljude i događaje kroz prizmu kulture, a istovremeno važnost i ljepotu kulture u svim

mjesečniku, HAK REVIJI, također je objavljen jedan članak o izložbi „Portreti sadašnjosti“, a autor članka nije naveden. Ključna PR poruka za navedenu izložbu bila je „najskuplja skulptura na svijetu“ i upravo su tu rečenicu svi mediji prenosili. Ponovno se pokazuje kako je najvažniji spektakl. Štoviše, takav PR došao je očito iz Umjetničkog paviljona u Zagrebu pa ga određeni članci čak i kritiziraju zbog toga što tako konzumeristički najavljuje izložbu.

Grafikon 3. Postotak objavljenih članaka o izložbi Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti” ovisno o učestalosti tiska

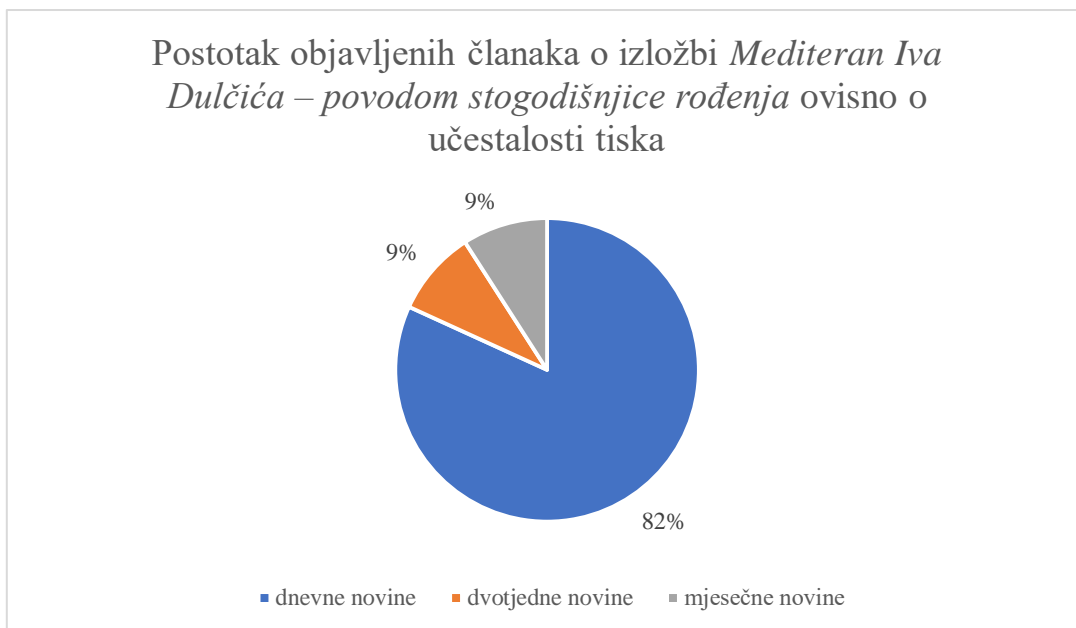
8.1.4. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja

Izložba iz iste godine, hrvatskog slikara Iva Dulčića, pod nazivom Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja pojavljuje se u tiskanim medijima samo 11 puta u periodu od 30.04.2016. do 27.06.2016. godine. Kako je medijski pokrovitelj ove izložbe bio isključivo Večernji list, ne čudi činjenica da se upravo u tim dnevnim novinama nalazi najveći broj članaka vezanih uz ovu izložbu – od ukupno pet, dva su objavljena u rubrici *Kultura*, autora Denisa Derka i Ive Glavaš, koja piše u više različitih rubrika. Jedan od navedenih članaka objavljen je u večernjem izdanju Jutarnjeg lista, također u rubrici *Kultura*, kao i članak u Novom listu, autorice Sandre Sabovljević. I u Glasu Slavonije objavljen je jedan članak, autora Darka Kovačevića. Posljednji članak objavljen je u dnevnim novinama Zadarski list, već

ranije spomenute novinarkе kulturne rubrike Sandre Sabovljev. Osim u dnevnim novinama, jedan članak o izložbi Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja nalazi se u dvotjednim novinama Vijenac, a napisao ga je Enes Quein. Osim tog članka u dvotjednim novinama, naišli smo i na jedan članak o izložbi u mjesečnim novinama Zagreb moj grad. Autor navedenog članka je Tonko Maroević, likovni i književni kritičar.

Slika 8.1.4.1. Članak o izložbi Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja u dvotjednim novinama Vijenac

Grafikon 4. Postotak objavljenih članaka o izložbi Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja ovisno o učestalosti tiska

8.1.5. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght

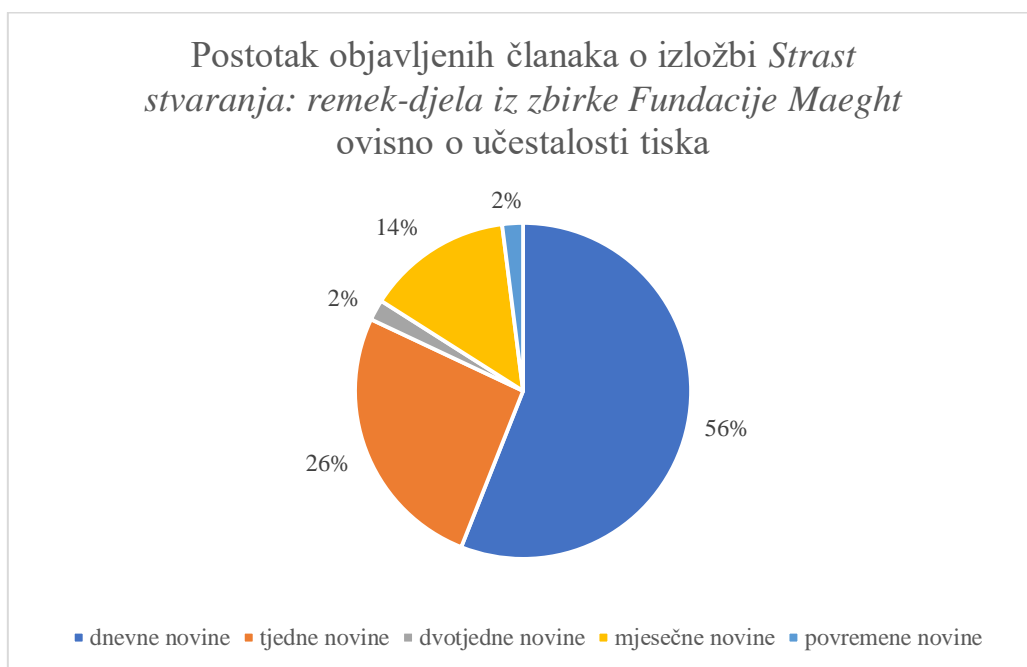
Izložba međunarodnog karaktera koju smo izabrali kao primjer iz 2017. godine pod nazivom Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght pojavljuje se u tiskanim medijima čak 50 puta u periodu od 31.08.2017. do 17.01.2018. godine. Opet, ova brojka ne čudi s obzirom na to da se radi o izložbi međunarodnog karaktera. Najveći broj članaka o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght pronalazimo upravo u dnevnom tisku. Najviše je izvještavao jedan od medijskih pokrovitelja izložbe, Večernji list – čak 12 članaka, od čega je njih šest objavljeno u rubrici *Hrvatska*, jedan u rubrici *Zagreb*, a samo njih četiri u rubrici *Kultura*. Autori članaka su Dino Brumec, Maja Car i Ana Maria Kezerić. Autori Dino Brumec i Ana Maria Kezerić pišu članke za rubriku *Vijesti*, a Maja Car za Večernji list piše u rubrici *Kultura*. Još jedan medijski pokrovitelj ove izložbe bio je Glas Slavonije, koji je na ovu temu objavio tri članka – jedan preuzet s Hine dok je autorica preostala dva članka novinarka Narcisa Vekić. Više od toga medijskog pokrovitelja objavile su dnevne novine Novi list – ukupno pet članaka, a jedini poznati autor tih članaka je Tihomir Ponoš koji piše u raznim rubrikama dok je jedan od objavljenih članaka također preuzet s Hine. Dnevne novine Glas Istre objavile su dva članka o izložbi, od kojih je jedan objavljen u rubrici *Kultura*. Jutarnji list objavio je četiri članka o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz

zbirke Fundacije Maeght u svom dnevnom izdanju, a njihova autorica je Patricia Kiš. I Zadarski list je objavio jedan članak o ovoj temi, preuzet s Hine, isto kao i Slobodna Dalmacija u svojoj rubrici *Kultura*, autorice Lenke Gospodnetić, profesorica likovne kulture koja inače piše za rubriku *Mozaik*. Osim objava u dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj, naši susjedi objavili su oglas o izložbi u dnevnim novinama DELO 14. listopada 2017. godine. Ovaj oglas bio je plaćen, za razliku od onih koji se objavljuju u našim medijima. Od medijskih pokrovitelja u tjednom tisku nalazi se 24sata s dva članka objavljena o izložbi *Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght*. Jedan članak objavljen je u *24sata Cafe* bez navedenog autora, a drugi u tjednim novinama 24express, autora Sergeja Županića. Globus objavljuje dva članka o ovoj izložbi, novinarka kulturne rubrike Lane Bunjevac, kao i Gloria, s dva članka autorice Diane Šetke, koja piše za rubriku *Fokus*. Zagrebački list objavljuje dva članka autorice Tereze Makar, koja piše za rubriku *Kultura*. Jutarnji list u svom tjednom izdanju Gloria IN objavljuje jedan članak nepoznatog autora o aktualnoj izložbi. Osim u tom izdanju, po jedan članak o ovoj izložbi nalazimo i u tjednim izdanjima Lider, Story, Školske novine i Zagreb Times. Autorica članka objavljenog u tjedniku Story je Nikolina Kunić, a autorica članka Zagreb Timesa je Viktorija Macukić. Obje autorice članaka pišu u raznim rubrikama tjednika.

Slika 8.1.5.1. Članak o izložbi *Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght* u tjednim novinama *Story*

Prema broju članaka pronađenih u ovom istraživanju, nakon tjednih tiskovina dolaze mjesečne koje broje ukupno sedam članaka vezanih uz ovu izložbu. Glas Zagreba objavio je tako tri članka o izložbi *Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght*, autorice Katarine Butković. U mjesečnim novinama Zagreb moj grad objavljena su dva članka o ovoj izložbi, čija je autorica članaka ujedno i ravnateljica Umjetničkog paviljona u Zagrebu Jasminka Poklečki Stošić. Mjesečno izdanje Jutarnjeg lista Like! objavilo je jedan članak, a posljednji članak o ovoj izložbi objavljen je u mjesečnom izdanju HAK REVIJE, bez istaknutih autora teksta. Najmanji broj objava na ovu temu nalazi se u dvotjednim i povremenim tiskovinama – Vijenac s jednim člankom Enesa Quiena, kao i Gloria Glam s jednim člankom nepoznatog autora.

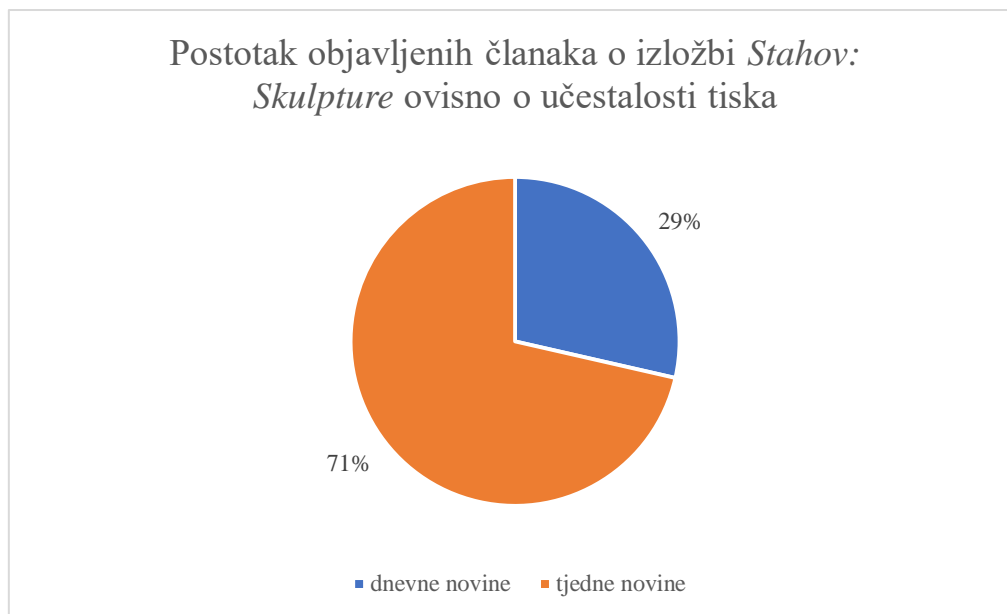
Grafikon 5. Postotak objavljenih članaka o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght ovisno o učestalosti tiska

8.1.6. Stahov: Skulpture

Iz iste godine analizirali smo izložbu Stahov: Skulpture koja se u tiskanim medijima pojavila svega sedam puta u periodu od 31.07.2017. do 18.09.2017. godine. Manji broj objava u tiskanom izdanju ne čudi s obzirom na to da se radi o domaćem autoru. Medijski pokrovitelj ove izložbe, kako smo ranije naveli, bio je isključivo Večernji list pa ne iznenađuje činjenica da je najveći broj objava bio upravo u Večernjem listu. Naime, radi se samo o dva članka na ovu temu, oba u rubrici *Kultura*, autorice Lucije Eichler koja je inače novinarka rubrike *Sport*. To su jedine objave u dnevnim novinama vezane uz ovu izložbu. Veći broj objava pronašli smo u tjednim novinama. Tako je jedan članak o izložbi Stahov: Skulpture objavljen u tjedniku Zagrebački list. Autorica članka je Željka Vuković, novinarka rubrike *Kultura*. Story je također objavio jedan članak na ovu temu, a autorica je Emina Basara, koja piše za razne rubrike. Isto kao i tjedne novine Nacional, koje su objavile jedan članak likovne kritičarke i novinarkes Ive Körbler. Hrvatsko slovo objavilo je jedan članak na ovu temu, a autor članka je ujedno i autor izložbe – likovni kritičar Milan Bešlić. I tjedne novine 24express objavile su jedan članak o ovoj izložbi autorice Kristine Kegljen, inače književnice i dramaturginje.

Slika 8.1.6.1. Članak o izložbi Stahov: Skulpture u tjednim novinama Nacional

Grafikon 6. Postotak objavljenih članaka o izložbi Stahov: Skulpture ovisno o učestalosti tiska

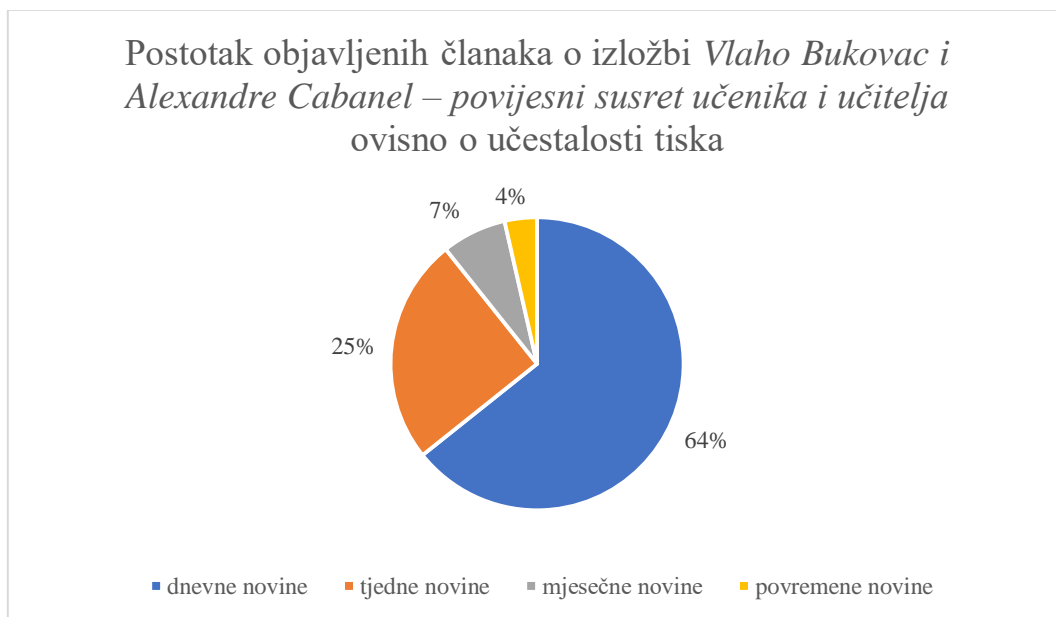
8.1.7. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja

Kao posljednji primjer izložbe međunarodnog karaktera u ovome radu navodimo izložbu iz 2018. godine, koja je zapravo spoj međunarodne i domaće, pod nazivom Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, a koja se u tiskanim medijima pojavila 28 puta u periodu od 30.09.2018. do 07.01.2019. godine. Zanimljivo je primijetiti da se radi o nekoj srednjoj vrijednosti brojki koje smo navikli viđati u sklopu ovog istraživanja – manji broj objava nego kod izložbi isključivo međunarodnog karaktera, a u isto vrijeme malo veći broj objava nego kod onih isključivo domaćeg karaktera. Znači, radi se o pravom spoju međunarodne i domaće izložbe, s tim da je važno napomenuti da je Vlaho Bukovac vrlo zvučno ime u domaćoj umjetnosti.

bez navedenog autora teksta. Story je, od tjednih novina, objavio najviše članaka o ovoj izložbi, ukupno tri, a autorica je novinarka Emina Basara. Osim ovih tjednika, po jedan članak o izložbi Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja pronašli smo u tjednicima Hrvatsko slovo, Školske novine i tjedniku Međimurje. Autorica članka objavljenog u Hrvatskom slovu je Matija Maša Vekić, književnica i novinarka. Autori članka objavljenog u Školskim novinama su Ana Tenžera i Ivica Buljan, glavni urednik strukovnog glasila Hrvatskog novinarskog društva i Sindikata novinara Hrvatske „Novinar“ kao i portala hnd.hr, čiji je nakladnik Hrvatsko novinarsko društvo. Autorica teksta u članku tjednika Međimurje bila je Kristina Canadi. Kod novina koje se tiskaju jednom mjesečno, naišli smo na dva članka o ovoj izložbi. Prvi članak bio je u časopisu Elle, gdje je autorica kazališna kritičarka i novinarka Ana Fazekas, a drugi u mjesečniku Zagreb moj grad, bez istaknutog autora. Osim spomenutih izdanja, Gloria Glam kao povremeni tisak objavila je također jedan članak o izložbi Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, kustosice i novinarka Leile Mehulić.

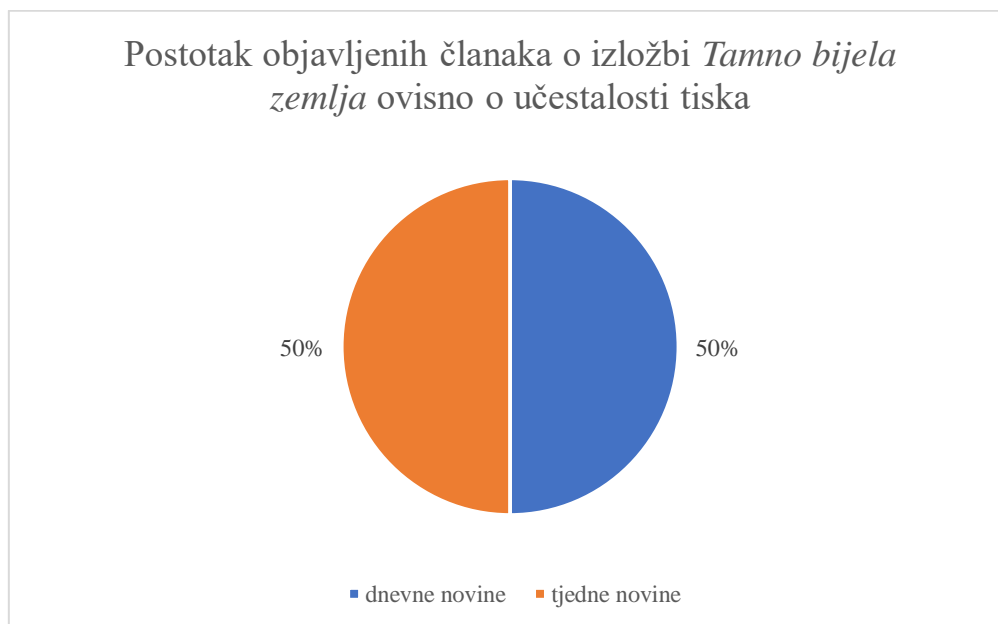
Grafikon 7. Postotak objavljenih članaka o izložbi *Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja* ovisno o učestalosti tiska

8.1.8. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja

Iz iste godine analiziramo izložbu jednog od ponajboljih suvremenih hrvatskih slikara mlađe generacije Zlatana Vehabovića pod nazivom Tamno bijela zemlja, a koja se u tisku pojavila samo 12 puta u periodu od 30.06.2018. do 03.09.2018. godine. Kako se u posljednjem primjeru naše analize radi o, prije svega, mladom suvremenom hrvatskom slikaru, očekivano je da će se veći broj objava o njegovoj izložbi naći na webu, a ne u tradicionalnijim tiskanim izdanjima. Kod ove izložbe, jednak broj članaka pronašli smo u dnevnim i tjednim tiskovinama. Medijski pokrovitelj bio je Večernji list, koji je na tu temu objavio jedan članak, autorice Maje Car. Ista situacija je i kod drugoga medijskog pokrovitelja Glasa Slavonije, s također jednim člankom objavljenim o izložbi mladoga hrvatskog slikara, preuzetim sa stranica Hine. Iako nije bio jedan od medijskih pokrovitelja izložbe, Jutarnji list objavio je tri članka o izložbi Tamno bijela zemlja, čija je autorica Patricia Kiš. Novi list objavio je jedan članak, novinara Tihomira Ponoša. U tjednim izdanjima nalazimo također jednoga medijskog pokrovitelja izložbe, a to je 24sata koji je objavio dva članka o izložbi. Prvi članak objavljen je u sklopu tjednog izdanja 24express, autorice Nine Ožegović, a drugi u sklopu tjednog izdanja 24sata Cafe, bez navedenog autora. Osim 24sata, časopisi Globus i Story objavili su svaki po dva članka o izložbi Tamno bijela zemlja. Autor članka u Globusu je pisac i novinar Srđan Sandić dok je autorica članka o izložbi u časopisu Story Danijela Goreta.

Slika 8.1.8.1. Članak o izložbi Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja u dnevnim novinama Jutarnji list

Grafikon 8. Postotak objavljenih članaka o izložbi Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja ovisno o učestalosti tiska

8.2. Zastupljenost odabranih izložbi na radio postajama

8.2.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu

Međunarodna izložba iz 2015. godine Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu pojavljuje se u 33 radio priloga, različitih hrvatskih radio postaja, u periodu od 31.12.2014. do 21.09.2015. godine. Na temelju provedenog istraživanja došli smo do zaključka kako je ova izložba u eteru najviše puta bila spomenuta na radio postaji HR1. U navedenom periodu o izložbi Rodina u Zagrebu govorilo se u sedam navrata i to u sklopu priloga Dnevne novosti, Kronika dana, Kretanje točke, Aktualno u 17, Dnevnik, Jutarnja kronika i Katapult. Slijede Radio Sljeme i Hrvatski katolički radio, koji su u pet različitih priloga govorili o ovoj izložbi – na Radiju Sljeme u sklopu priloga Kultura grada u tri različita termina te u sklopu priloga Zagrebački dnevnik i Kultura prije sna dok se na Hrvatskom katoličkom radiju govorilo o ovoj izložbi u prilogu Kulturne minute u pet različitih termina. Nakon njih dolaze HR2, Prvi radio i Soundset Plavi, svaki s tri priloga. Na postaji HR2 o izložbi se govorilo u sklopu priloga Radijska kuhinja, Drugi dio dana i Gladne uši. Na postaji Prvog Radija izložba se spominjala u sklopu priloga Zg Vijesti, Vijesti i priloga Žarište. Soundset Plavi uklopio je informacije o ovoj izložbi u svoj prilog Zagreb uživo, u tri različita termina. Nakon njih, po broju priloga vezanih uz ovu izložbu nalaze se Radio 101, Narodni Radio i Yammat FM. Na svakom od njih o izložbi se govorilo u dva radio priloga. Radio 101 govorio je o izložbi u sklopu priloga Zagrebulje u dva različita termina. Narodni Radio spominje izložbu u sklopu svojih priloga Informativni dnevnik i Vijesti. Yammat FM govori o ovoj izložbi u sklopu priloga Vijesti dana i Selo moje malo. HR3 je pak objavio samo jedan prilog u sklopu kojeg se govorilo o izložbi Rodina u Zagrebu, pod imenom Jutro na trećem.

8.2.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije

Izložba Zoltana Novaka iz iste godine pod nazivom Kontrola iluzije pojavljuje se u svega pet radio priloga u periodu od 01.10.2015. do 10.11.2015. godine. Kako se radi o izložbi domaćeg karaktera, očekivan je manji broj objava u medijima pa tako i na radiju. Na Hrvatskom katoličkom radiju, kao i na Radiju Sljeme izložba se spominjala u dvjema prilikama. Hrvatski katolički radio spominjao je ovu izložbu u sklopu svojih priloga Kulturne minute, a Radio Sljeme u sklopu svojih priloga Kultura grada. Osim navedenih, na radiju Enter Zagreb govorilo se o izložbi Zoltana Novaka u sklopu priloga Vijesti.

8.2.3. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”

Međunarodna izložba iz 2016. godine Alberta Giacomettija „Portreti sadašnjosti” pojavljuje se u čak 55 radio priloga, na različitim postajama, u periodu od 01.09.2016. do 09.01.2017. godine. Na postaji HR1 o ovoj izložbi govorilo se u 12 različitih priloga – Kretanje točke u dva termina, Dnevnik, zatim tri termina priloga Jutarnje kronike, dva termina priloga Kronika dana, u jednom terminu priloga Aktualno u 17, kao i u prilogu Hrvatima izvan domovine te u prilogu Dnevne novosti. Posljednji od ovih priloga bio je Katapultura, u kojem se govorilo o najznačajnijim izložbama 2016. godine, među kojima je spomenuta i izložba „Portreti sadašnjosti”, ali s negativnim predznakom. Radio Antena Zagreb spomenuo je ovu izložbu u sedam različitih termina priloga Zagrebačke vijesti. Hrvatski katolički radio je, u sklopu svog priloga Kulturne minute, govorio o Giacomettijevoj izložbi u šest različitih termina, kao i Laganini FM u sklopu priloga Aktualno, Matineja te u četiri termina priloga Zg Vijesti. Radio Gold FM uklopio je informacije o ovoj izložbi u pet različitih termina svog priloga Impuls grada. Isti broj puta govorilo se i na Enteru Zagreb o ovoj izložbi i to u sklopu njihovih Vijesti. Radio Sljeme emitirao je o izložbi u četiri različita priloga – prvi pod imenom Pozivnica u kojem se pozivalo građane na novootvorenu izložbu, a ostali su bili u sklopu priloga Zagrebački dnevnik. Soundset Plavi govorio je o aktualnoj izložbi u tri svoja priloga Zagreb uživo. HR3 u dva termina spominje izložbu „Portreti sadašnjosti” i to u sklopu priloga Triptih te U vizualnom kodu. Na HR2 govori se o izložbi u sklopu priloga Radijska kuhinja i priloga Drugi dio dana. Yammatt FM je o izložbi govorio u sklopu svog priloga Vijesti.

8.2.4. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja

Izložba iz iste godine, pod nazivom Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja, pojavljuje se u svega tri radio priloga u periodu od 01.05.2016. do 30.06.2016. godine. Na postaji HR3 govorilo se o ovoj izložbi u sklopu priloga Jutro na trećem. Radio Sljeme emitiralo je o izložbi Iva Dulčića u sklopu svog priloga Kultura grada. Posljednji u ovom periodu koji smo analizirali bio je prilog Kulturne minute na Hrvatskom katoličkom radiju.

8.2.5. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght

Izložba međunarodnog karaktera koju smo izabrali kao primjer iz 2017. godine pod nazivom Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght pojavljuje se u 35 radio priloga u razdoblju od 01.10.2017. do 14.01.2018. godine. Ova izložba bila je najzastupljenija na Radiju Sljeme s čak devet različitih priloga, u Pozivnici i Zagrebačkom dnevniku. Slijedi HR1 sa šest različitih priloga u kojima se govorilo o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, a u sklopu priloga Kretanje točke, Katapultura i Kronika dana. Hrvatski katolički radio i Radio Kaj, u pet su priloga emitirali o analiziranoj izložbi. Hrvatski katolički radio uklopio je informacije o izložbi u svoje priloge pod imenom Kulturne minute, a Radio Kaj u Kaj je aktualno i Zagrebačke četvrti. Radio Antena Zagreb u sklopu svog priloga Zagrebačke vijesti govorila je o aktualnoj izložbi u četiri različita termina i pozivao građanstvo na navedenu izložbu. Laganini FM, u sklopu priloga Zg Vijesti o ovoj izložbi govorio je u tri termina. Na postaji HR2 o izložbi Strast stvaranja govorilo se u sklopu priloga Radijska kuhinja u dva različita termina. Posljednji koji je izvještavao o ovoj izložbi, u analiziranom vremenskom periodu, jest Yammam FM u sklopu svog priloga 041.

8.2.6. Stahov: Skulpture

Iz iste godine analizirali smo izložbu domaćeg karaktera pod nazivom Stahov: Skulpture koja se pojavila u svega tri radio priloga u periodu od 01.08.2017. do 19.09.2017. godine. Od navedena tri priloga, dva su bila na Radiju Sljeme. Prvi put se govorilo o izložbi u sklopu priloga Zagrebački dnevnik, a drugi put u sklopu priloga Ljeto u Zagrebu. Osim Radija Sljeme, izložba se spominjala i na radiju HR2 u sklopu priloga Drugi dio dana.

8.2.7. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja

Kao posljednji primjer izložbe međunarodnog karaktera u ovome radu navodimo izložbu iz 2018. godine pod nazivom Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, a koja zapravo predstavlja spoj međunarodnog i domaćeg karaktera u jednoj izložbi. Ona se pojavila u čak 28 radio priloga, na različitim radio postajama unutar Republike Hrvatske, u promatranom periodu od 01.10.2018. do 06.01.2019. godine. Na radio stanici HR1 najčešće se govorilo o ovoj izložbi i to u pet različitih termina, u sklopu priloga Aktualno u 17, Dnevnik, Kretanje točke, Hrvatima izvan domovine i priloga Jutarnja kronika. Slijede HR2 i Radio Sljeme s istim brojem priloga. Na HR2 izložba se spominjala u sklopu priloga Radijska kuhinja i Drugi dio dana dok je Radio Sljeme uklopio informacije o izložbi Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja u svoje priloge Gospodična Muza i Pozivnica. Hrvatski katolički radio izložbu je spomenuo u tri različita termina, u sklopu priloga Kulturne minute i Dnevnik. Radio Antena Zagreb u dva različita priloga spominjao je ovu izložbu, to su Zagrebačke vijesti i Antena 60 minuta. Laganini FM također je o izložbi izvještavao u sklopu svoja dva priloga, Soundset danas i Zagrebačka dnevnicica, kao i Radio Kaj, u sklopu priloga Zagrebačke četvrti. Otvoreni radio spomenuo je izložbu Bukovca i Cabanela u sklopu Vijesti, HR3 u sklopu priloga U vizualnom kodu, Radio Enter Zagreb učinio je isto u sklopu Vijesti, a Yammatt FM u sklopu svog priloga Vijesti dana.

8.2.8. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja

Iz iste godine u analizi koristimo izložbu jednog od ponajboljih suvremenih hrvatskih slikara mlađe generacije Zlatana Vehabovića pod nazivom Tamno bijela zemlja, a koja se pojavljuje u šest radio priloga u periodu od 01.07.2018. do 03.09.2018. godine. Na radiju HR1 govorilo se o izložbi u sklopu priloga Jutarnja kronika. Na Anteni Zagreb spominjala se izložba u sklopu Zagrebačkih vijesti. Radio Kaj emitirao je o izložbi Zlatana Vehabovića u sklopu svog priloga Kaj je aktualno. U Kulturnim minutama Hrvatskog katoličkog radija, također se govorilo o ovoj izložbi. Radio 101 emitirao je o njoj u sklopu priloga Zagrebulje, a radio HR2 u sklopu svoje Radijske kuhinje.

8.3. Zastupljenost odabranih izložbi na TV postajama

8.3.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu

Međunarodna izložba iz 2015. godine Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu pojavljuje se u 23 TV priloga, na različitim televizijskim postajama, u periodu od 31.12.2014. do 21.09.2015. godine. Ova izložba bila je najzastupljenija na HRT1 i RTL Televiziji. Svaka od njih prenosila je o izložbi u četiri različita priloga. Na HRT1 to su bili Dobro jutro, Hrvatska, u kojoj je najavljeno otvorenje izložbe te ukupno još tri spomena izložbe u sklopu Dnevnika. Na RTL Televiziji govorilo se o izložbi u sklopu emisija RTL Danas, RTL Vijesti i RTL Direkt. Nakon njih, po broju priloga, slijede Nova TV i Jabuka TV, obje s tri priloga u promatranom razdoblju. Tako se na Novoj TV o izložbi Rodina u Zagrebu govorilo u sklopu emisija IN Magazin, Večernjih Vijesti i Dnevnika Nove TV dok je Jabuka TV izvještavala o ovoj izložbi u sklopu svojih emisija Obzori i Serbus Zagreb. HTV3 i N1 televizija prikazale su dva priloga o izložbi. Na HTV3 o izložbi se govorilo u sklopu emisija Dobro jutro – kultura i Intervju tjedna dok je N1 televizija izvještavala o izložbi u svojim emisijama Novi dan i Dnevnik. Spomenimo još Z1, Mreža TV i HRT4, od kojih je svaka televizijska kuća izvijestila o izložbi samo jednom – Z1 u sklopu Vijesti, kao i Mreža TV, a HRT4 u sklopu svoje emisije Vijesti iz kulture.

8.3.2. Zoltan Novak: Kontrola iluzije

Izložba domaćeg autora Zoltana Novaka iz iste godine pod nazivom Kontrola iluzije pojavljuje se u svega tri TV priloga u periodu od 01.10.2015. do 10.11.2015. godine. Od ta tri priloga, jedan je bio u sklopu Dnevnika 2 na HRT1. Drugi prilog bio je na HRT4, u sklopu emisije Županijska panorama. Treći prilog bio je u emisiji Serbus Zagreb Jabuka TV-a.

8.3.3. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”

Međunarodna izložba iz 2016. godine Alberta Giacomettija pod nazivom „Portreti sadašnjosti” pojavljuje se u TV prilozima 31 put, na različitim TV postajama unutar Republike Hrvatske, u periodu od 01.09.2016. do 09.01.2017. godine. Ova izložba međunarodnog karaktera, prema provedenom istraživanju, najzastupljenija je bila na HRT1 s čak 11 različitih priloga u promatranom razdoblju. Neke od emisija na HRT1 u kojima se govorilo o Giacomettijevoj izložbi su Kulturni kolodvor, Vijesti iz kulture, Pola ure kulture, Vijesti, Dnevnik 2 i emisija Dobro jutro, Hrvatska. Nakon HRT1, slijedi RTL sa sedam različitih priloga u emisijama RTL Vijesti, RTL Danas, RTL Direkt i Sve u šest. Nova TV i Jabuka TV imale su jednak broj priloga na aktualnu temu. Nova TV tako je u četiri različita termina izvještavala o izložbi „Portreti sadašnjosti”, u sklopu emisija IN Magazin, Večernje vijesti i Dnevnika Nove TV. Jabuka TV je, također u četiri različita termina, govorila o izložbi u sklopu svojih emisija Serbus Zagreb. HRT4 i Z1 imali su po dva priloga na ovu temu – HRT4 u sklopu emisija Turistička klasa i Županijska panorama – Zagreb, a Z1 televizija u sklopu Vijesti i emisije Svakodnevno. Mreža TV imala je samo jedan izvještaj o ovoj izložbi u sklopu svojih Vijesti.

8.3.4. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja

Domaća izložba iz iste godine pod nazivom Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja pojavljuje se u svega tri TV priloga u periodu od 01.05.2016. do 30.06.2016. godine. Dva od ova tri TV priloga prikazana su na HRT1 – prvi je bio najava otvorenja izložbe u sklopu emisije Dobro jutro, Hrvatska, a drugi u sklopu Vijesti iz kulture. Posljednji prilog, u promatranom razdoblju, bio je onaj na Z1 televiziji, u sklopu emisije Svakodnevno.

8.3.5. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght

Izložba međunarodnog karaktera koju smo izabrali kao primjer iz 2017. godine pod nazivom Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght pojavljuje se u 10 TV priloga, od 01.10.2017. do 14.01.2018. godine. Najveći broj priloga pronađen je na HRT1. Radi se o pet različitih termina u sklopu Dnevnika 2, Vijesti iz kulture te u sklopu emisije Dobro jutro, Hrvatska gdje je najavljeno otvorenje ove izložbe. Slijedi Jabuka TV s dva priloga u sklopu emisije Serbus Zagreb. Jednak broj priloga objavili su RTL, Z1 televizija i Nova TV – svaka od njih obradila je ovu temu samo jednom. Na RTL-u u sklopu RTL Direkta, na Z1 televiziji u sklopu Vijesti, a na Novoj TV u sklopu emisije Informer.

8.3.6. Stahov: Skulpture

Iz iste godine analizirali smo izložbu domaćeg karaktera pod nazivom Stahov: Skulpture koja se pojavila u samo dva TV priloga u periodu od 01.08.2017. do 19.09.2017. godine. Oba priloga su s HRT1 – najava otvorenja izložbe u sklopu emisije Dobro jutro, Hrvatska te obavijesti o izložbi u sklopu Vijesti iz kulture.

8.3.7. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja

Kao posljednji primjer izložbe međunarodnog karaktera u ovome radu navodimo izložbu iz 2018. godine pod nazivom Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, a koja se pojavila u čak 21 TV prilogu u periodu od 01.10.2018. do 06.01.2019. godine. Ova izložba bila je najzastupljenija u priložima HRT1, koji je objavio njih čak deset. Radi se o priložima u sklopu Dnevnika 2, Dnevnika 3, Vijesti iz kulture, Hrvatske za 5 te priložima u sklopu emisije Dobro jutro, Hrvatska. Slijedi Nova TV s ukupno četiri priloga na ovu temu u promatranom razdoblju, u sklopu Večernjih vijesti, Vijesti Nove TV i Dnevnika Nove TV. Na ostalim televizijskim kućama pronađen je po jedan prilog o ovoj izložbi. Tako se na HRT4 govorilo o ovoj izložbi u sklopu emisije Županijska panorama – Zagreb. Na Mreži TV izložba je spomenuta u sklopu Vijesti. Na N1 televiziji govorilo se o ovoj izložbi u sklopu emisije Newsroom. Jabuka Tv izvijestila je o ovoj izložbi u sklopu svoje emisije Serbus Zagreb. Z1 televizija najavila je aktualnu izložbu u sklopu emisije Zagrebe, dobro jutro. Na HTV3 govorilo se o izložbi u sklopu emisije A forum dok je na RTL-u izložba spomenuta u sklopu emisije RTL Danas.

8.3.8. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja

Iz iste godine analiziramo izložbu jednog od ponajboljih suvremenih hrvatskih slikara mlađe generacije Zlatana Vehabovića pod nazivom Tamno bijela zemlja, a koja se pojavljuje u samo tri TV priloga u periodu od 01.07.2018. do 03.09.2018. godine. Dva priloga su prikazana na HRT1 u sklopu Dnevnika 2 i Vijesti iz kulture. U promatranom razdoblju, posljednji objavljeni primjer bio je u sklopu emisije Serbus Zagreb, Jabuke TV.

8.4. Zastupljenost odabranih izložbi na webu i na portalima

8.3.9. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu

Objave na webu za međunarodnu izložbu Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu broje čak 102 članka u periodu od 31.12.2014. do 21.09.2015. godine, ne uključujući web stranicu Umjetničkog paviljona u Zagrebu, i to samo na hrvatskim portalima. Na portalima u regiji, u istom vremenskom periodu, izložba se spominje čak osam puta. Radi se o različitim objavama na webu i na portalima poput: mint.hr, crolife.hr, wall.hr, artifacts.net, croatia.ch, hrdul.hr, arcotelhotels.com, zagrebaccueil.com, social-peek.com, ask-enrico.com, musee-rodin.fr, eventos.com.hr, toplocalplaces.com, en.wikivoyage.org, sszssh-kbc-zagreb.com, magic4.club, croatia.hr, zagreb-touristinfo.hr, lhm-lounge.de, messtechnik.at, port.hr, museu.ms, saigonanswer.com, cl.demode-studio.com, muzejski-portal.hr, jutarnji.hr, vecernji.hr, tportal.hr, kontraportal.com, kulturistra.hr, medikus.hr, en.calameo.com, zagrebguides.com, pixsell.hr, visitmuseums.com, globalgalleryguide.com, museum-aktuell.de, undo.net, bljesak.info, pressreader.com, putujte.blogspot.hr, likaclub.eu, test.bljesak.mojsite.com. Članke i objave nalazimo i na portalima i stranicama poput: journal.hr, telegram.hr, zadovoljna.dnevnik.hr, obavjestajac.com, ziher.hr, uhpa.hr, buro247.hr, rendez-vous.hr, institutfrancais.hr, elle.hr, vern.hr, ezadar.hr, glas-slavonije.hr, citymagazine.si, reddit.com, ps-portal.eu, museums.hr, zagrebonline.hr, zgexpress.net, publireportajes.lavanguardia.es, izravno.com, zagrebancija.com, najnovijevijesti.net, aktiv.origo.hu, matica.hr, os-pavao-belas.hr, baunet-info.com, alpedunavjadran.hrt.hr, djakovo-hns.com, viedellest.eu, zagrebinfo.hr, hsuir.hr, zagreb4you.com, independent.co.uk, wish.hr, tripadvisor.co.uk, lily-tours.com, hr.a2-news.com, udruga-kameleon.hr, velikagorica.com, os-velika-mlaka.skole.hr, bestcms.in, kulturauzagrebu.hr, balkaneu.com, vesti.rs, rtvusk.ba, vazdan.com, source.ba, cro.time.mk, trt.net.tr, siol.nette, instagram.com. Neki od medijskih pokrovitelja ove izložbe bili su vecernji.hr i Glas Slavonije pa smo tako u promatranom razdoblju pronašli čak sedam članaka o izložbi Rodin u Meštrovićevom Zagrebu na portalu vecernji.hr te dvije objave o istoj temi na portalu glas-slavonije.hr. Od ostalih portala, više objava pojavljuje se i na zagreb-touristinfo.hr.

8.3.10. Zoltan Novak: Kontrola iluzije

Izložba domaćeg autora Zoltana Novaka iz iste godine pod nazivom Kontrola iluzije pojavljuje se na web portalima ukupno 31 put u periodu od 01.10.2015. do 10.11.2015. godine. Radi se o objavama na stranicama zagreb-touristinfo.hr, remek-djela.com, zoltannovak.from.hr, museu.ms, museum-aktuell.de, globalgalleryguide.com, visitmuseums.com, hdlu.hr, divan.hr, allevents.in, playboy.hr, jetset-magazin.com, mdc.hr, pressreader.com, culturenet.hr, prigorski.hr, izravno.com, heyevent.com, worldeventer.com, mreza.tv, yasni.de, twitter.com, glas-slavonije.hr, tportal.hr, nacional.hr, muzejski-portal.hr, prglas.com. Medijskih pokrovitelja ove izložbe nije bilo pa tako nije niti očekivan veći broj objava na pojedinim portalima. Svaki od navedenih portala objavio je samo jedan članak o ovoj izložbi dok su museu.ms, zagreb-touristinfo.hr i allevents.in objavili po dva članka.

8.3.11. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”

Međunarodna izložba iz 2016. godine Alberta Giacomettija pod nazivom „Portreti sadašnjosti” pojavljuje se na webu i na portalima čak 126 puta u periodu od 01.01.2016. do 09.01.2017. godine. Radi se o objavama članaka, videa ili fotogalerija na sljedećim stranicama i portalima: neustrasivo.com, urbanka.hr, fondation-maeght.com, hr.b2.mk, hrt.hr, slobodnadalmacija.hr, tportal.hr, cro.time.mk, likaclub.eu, glas-slavonije.hr, jergovic.com, obavjestajac.hr, infozagreb.hr, zagreb.info, crotsunami.com, inyourpocket.com, timeout.com, globalgalleryguide.saatchigallery.com, remek-djela.com, kulturauzagrebu.hr, hzpp.hr, forum.hr, gloria.hr, gosucker.com, ezadar.hr, vijestidana.hr, ina.hr, zagreb.hr, izravno.com, culturenet.hr, zg-magazin.com.hr, zagrebancija.com, metafora.hr, akademija-art.hr, vijesti.rtl.hr, jutarnji.hr, index.hr, prvimagazin.com, showbizz.20minuta.hr, gdjesutra.hr. Objave također nalazimo i na portalima i stranicama: monitor.hr, 24sata.hr, nacional.hr, politikaplus.com, apoliticni.hr, e-vijesti.com, uhpa.hr, aa.com.tr, vazdan.com, pressreader.com, jutarnji.hr, vecernji.hr, hitportal.hr, museum-aktuell.de, vazdan.com, novine.net, net.hr, najnovijevijesti.net, kult-portal.com, dulist.hr, svijetkulture.com, poslovnjak.net, totalinfo.hr, monitor.hr, journal.hr, prosvjeta.net, zoranmarinovic.com, dubrovniknet.hr, telegram.hr, ziher.hr, ljepotaizdravlje.hr, novilist.hr, diana-sokolic.hr, ngbuntovnici.hr, matica.hr, vern.hr, hotel-laguna.hr. Valja spomenuti i portale poput: ultimatehotelguide.com, tripadvisor.com, mdc.hr, radiodux.me, radio.hrt.hr, sensaklub.hr,

lemondediplomatique.hr, mvinfo.hr, booksa.hr, urfdvalpovo.com, rijeka.alliance-francaise.hr, artschoolsa.edu.ba, arheologija.hr, ets.hr, lolamagazin.com, unija.italianiazagabria.com, gimnazija-ppreradovica-vt.skole.hr, academia.edu, eda.admin.ch, dogadaji.cdk.hr, dalje.com, vizkultura.hr, ss-valpovo.hr, collage.hr, museumtrove.com, novilist-dev.neomedia.hr, bestofzagreb.com, seebiz.eu, kulturancija.blogspot.hr, vijesti.rtl.hr, pixsell.hr te cropix.hr.

Neki od medijskih pokrovitelja ove izložbe bili su, kao što je ranije spomenuto, RTL, Jutarnji list, Gloria, Glas Slavonije i tportal.hr. Analizom objava u promatranom vremenskom periodu na webu, došli smo do podataka kako je o izložbi objavljen samo jedan video na vijesti.rtl.hr, jutarnji.hr objavio je dva članka na ovu temu, gloria.hr objavila je jedan članak o izložbi, glas-slavonije.hr dva članka i tportal.hr samo jedan članak o izložbi „Portreti sadašnjosti”. Izuzevši medijske pokrovitelje izložbe, od ostalih spomenutih portala, više od jedne objave o promatranj izložbi imali su infozagreb.hr, zagreb.hr, gosucker.hr, fondation-maeght.com, culturenet.hr, ezadar.hr, obavjestajac.hr, vecernji.hr, slobodnadalmacija.hr, indeks.hr, gdjesutra.hr, hitportal.hr, dalje.com te ziher.hr.

8.3.12. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja

Izložba iz iste godine, Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja, pojavljuje se na webu i na portalima 39 puta u periodu od 01.05.2016. do 30.06.2016. godine. Riječ je o sljedećim objavama: kalendar.dubrovnik.hr, hr.rirnet.eu, infozagreb.hr, wall.hr, zagreb.hr, dowwar.com, hrdul.hr, obavjestajac.hr, likaclub.eu, radio.hrt.hr, dubrovniknet.hr, experience.dubrovnik.hr, dulist.hr, cro.time.mk, portaloko.hr, hkr.hr, hrvatski-fokus.hr, dubrovacki.hr, matica.hr, muzejski-portal.hr, museum-aktuell.de, visitmuseums.com, museu.ms, culturenet.hr, tportal.hr, izravno.com, novilist.hr, radiodux.me, vecernji.hr, pictaram.com, hr.radiovaticana.va, instagram.com, cropix.hr i pixsell.hr. Medijski pokrovitelj izložbe bio je Večernji list, a na temelju provedenog istraživanja nalazimo samo jedan objavljeni članka na ovu temu na portalu vecernji.hr u promatranom razdoblju. Od ostalih portala, više od jedne objave o ovoj izložbi pronašli smo na wall.hr, obavjestajac.hr, culturenet.hr i infozagreb.hr.

8.3.13. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght

Izložba međunarodnog karaktera iz 2017. godine pod nazivom Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght pojavljuje se na webu i na portalima čak 150 puta u periodu od 01.10.2017. do 14.01.2018. godine, ne uključujući web stranicu Umjetničkog paviljona u Zagrebu. Radi se o objavama na: showbizmagazin.com, novi-zagreb.hr, zagreb.info, gosucker.com, hotel-laguna.hr, kulturauzagrebu.hr, travelagenciesfinder.com, veleri.hr, publicsta.com, vecernji.hr, srchem.net, obavjestajac.hr, novilist.hr, top-event.hr, jutarnji.hr, narod.hr, hina.hr, izravno.com, novovrijeme.ba, tportal.hr, croportal.net, neomorphic55.rssing.com, uha.hr, magazin.hrt.hr, culturenet.hr, ina.hr, mediaservis.hr, aa.com.tr, kaj.hr, vijesti24.ba, vazdan.com, ezadar.rtl.hr, prvi.hr, politikaplus.com, ziher.hr, infozagreb.hr, express.hr, zagrebonline.hr, globalgalleryguide.saatchigallery.com, visitmuseums.com, museum-aktuell.de, museu.ms, zagrebmojgrad.hr, 1klik.hr, neustrasivo.com, e-vijesti.com, theworldnews.net, bljak.info, nacional.hr, gimnazija-agmatosa-dj.skole.hr, cro.time.mk. Također valja spomenuti i portale poput: news.a2-soft.com, rtl.hr, zagrebancija.com, collage.hr, relaxino.com, min-kulture.hr, zadovoljna.dnevnik.hr, cro-kultura.com, monitor.hr, krizevci.info, gimnazija-karlovac.hr, muzejski-portal.hrmud.hr, zagrebacki.hr, arteist.hr, fashion.hr, ss-valpovo.hr, tripadvisor.ie, pou.hr, ss-primijenjenaumjetnostidizajn-zd.skole.hr, tripadvisor.com.au, wall.hr, pdnapredak.hr, meetup.com, chillwall.com, studosfera.net, adventzagreb.com, pictaram.life, thepictures.club, qlturnik.blogspot.hr, gav.hr, ori.hr, direktno.hr, zagreb-danas.com, 7dnevno.hr, hr.n1info.com, seebiz.eu, twitter.com, glas-slavonije.hr, hupzagreb.com, kd-domzale.si, pixsell.hr te cropix.hr.

Kao što smo već ranije naveli, neki od medijskih pokrovitelja ove izložbe bili su RTL, Večernji list, Express i tportal.hr. Zato ne iznenađuje činjenica da smo istraživanjem otkrili kako je najviše sadržaja na ovu temu objavio upravo tportal.hr (osam). Portal rtl.hr objavio je četiri članka, isto kao i vecernji.hr. Primjerice, i express.hr, unatoč tome što je bio medijski pokrovitelj ove izložbe, na svom portalu objavio je samo jedan članak o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght. Osim medijskih pokrovitelja izložbe, više sadržaja o ovoj izložbi objavili su i portali izravno.com, obavjestajac.hr, infozagreb.hr, culturenet.hr, croportal.net, hina.hr, narod.hr, prvi.hr, ziher.hr, novilist.hr i nacional.hr.

8.3.14. Stahov: Skulpture

Iz iste godine analizirali smo izložbu Stahov: Skulpture koja se na webu i na portalima pojavila čak 41 put, u periodu od 01.08.2017. do 19.09.2017. godine. Radi se o objavama vezanim uz ovu izložbu domaćeg karaktera na infozagreb.hr, remek-djela.com, inyourpocket.com, total-croatia-news.com, yustrada.com, museum-aktuell.de, visitmuseums.com, museu.ms, culturenet.hr, dogadaji.cdk.hr, bljak.info, hina.hr, twitter.com, mozagreb.info, narod.hr, glas-slavonije.hr, magazin.hrt.hr, cro-kultura.com, ziher.hr, mdc.hr, pressreader.com, dnevnik.hr, nacional.hr, croatia-events.com, osijek-online.com, obavjestajac.hr, prigorski.hr, sesvete-danas.hr, mdc4.s10.novenaweb.info, evensi.com, tportal.hr, businessin.hr, direktno.hr, zagrebacki.hr, hrvatsko-slovo.hr i pixsell.hr. Medijski pokrovitelj ove izložbe bio je Večernji list, koji je jedini od navedenih objavio dva članka na ovu temu na svom portalu vecernji.hr.

8.3.15. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja

Kao posljednji primjer izložbe međunarodnog karaktera u ovome radu navodimo izložbu iz 2018. godine pod nazivom Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, a koja se na webu i na portalima pojavila u čak 125 članaka i objava u periodu od 01.08.2018. do 17.10.2018. godine. Riječ je o objavama na sljedećim portalima: museum-aktuell.de, museu.ms, globalgalleryguide.saatchigallery.com, timeout.com, seecult.org, mdc.hr, infozagreb.hr, os-stjepan-radic-bozjakovina.skole.hr, meetinzagreb.hr, kulturauzagrebu.hr, pdnapredak.hr, htz.hr, tportal.hr, vecernji.hr, tzgz.hr, ziher.hr, matica.hr, jutarnji.hr, dubrovniknet.hr, dulist.hr, nportal.hr, svakodnevno.me, pressreader.com, magazin.hrt.hr, hkv.hr, super1.net.hr, planet.hr, justzagreb.com, culturenet.hr, nacional.hr, narod.hr, cro.time.mk, licegrada.hr, izravno.com, croatiaweek.com, croportal.net, vaznevesti.com, novilist.hr, 01portal.hr, prigorski.hr, magazin.hrt.hr, obavjestajac.hr, cro-kultura.com, hina.hr, zg-magazin.com.hr, hr.n1info.com, uha.hr, vijesti46.rssing.com, uvijek-zanimljivo.xyz, srchem.net, vesti.rs, inyourpocket.com, automania.hr, kajje.in, ina.hr, opcinakonavle.hr, glas-slavonije.hr, odgovorno.hr, fama.com.hr, hop.com.hr, licegrada.media, pixsell.hr, cropix.hr. Jedan od medijskih pokrovitelja ove izložbe, kao što smo već ranije spomenuli, bio je vecernji.hr pa ne čudi da je najviše članaka na ovu temu u promatranom periodu objavljeno upravo na tom portalu. Radi se o čak pet različitih objava dok je drugi

medijski pokrovitelj Glas Slavonije objavio samo jedan članak o izložbi na svom portalu glas-slavonije.hr. Od ostalih spomenutih portala, više od jednog članka objavili su i portali narod.hr, tportal.hr, hr.n1info.com, 01portal.hr, obavjestajac.hr, jutarnji.hr, nportal.hr i infozagreb.hr.

8.3.16. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja

Iz iste godine analiziramo izložbu Zlatana Vehabovića pod nazivom Tamno bijela zemlja, a koja se na webu i na portalima pojavljuje čak 47 puta u periodu od 30.11.2017. do 03.09.2018. godine, što ne čudi jer je riječ o mladom suvremenom autoru. Radi se o objavama na portalima inyourpocket.com, alu.unizg.hr, euni.de, marcstrauss.com, infozagreb.hr, jutarnji.hr, svakodneвно.me, culturenet.hr, mdc.hr, journal.hr, trazim.com, mojzagreb.info, vizkultura.hr, elle.hr, kurziv.net, buro247.hr, tportal.hr, vecernji.hr, cro.time.mk, kulturpunkt.hr, kaj.hr, novilist.hr, dnevnik.hr, licegrada.hr, oslobodjenje.ba, gosucker.com, obavjestajac.hr, theworldnews.net, express.hr, pixsell.hr i cropix.hr. Jedan od medijskih pokrovitelja izložbe bio je vecernji.hr koji je prema analizi, u promatranom vremenskom razdoblju, objavio samo jedan članak na ovu temu. Od ostalih medijskih pokrovitelja izložbe, express.hr također je objavio jedan članak o ovoj izložbi. Više od jednog članka objavili su i mojzagreb.info te jutarnji.hr. Možemo također primijetiti veću zastupljenost ovog mladog slikara na nekim novijim portalima poput buro247.hr, journal.hr, vizkultura.hr i kulturpunkt.hr.

9. Tablični prikaz analiziranih podataka iz medija

Godina	2015.		2016.		2017.		2018.	
IZLOŽBA	Auguste Rodin : Rodin u Meštrovićevu Zagrebu	Zoltan Novak: Kontrola iluzije	Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije "Portreti sadašnjosti"	Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja	Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght	Stahov : Skulpture	Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja	Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja
Trajanje izložbe u mjesecima	5	1	4	1,5	4	1	4	1,5
Karakter izložbe	međunarodna	domaća	međunarodna	domaća	međunarodna	domaća	međunarodna / domaća	domaća
Vremenski period analize	31.12.2014.- 21.9.2015.	31.12.2014.- 10.11.2015.	31.12.2015.- 15.10.2016.	30.04.2016.- 27.6.2016.	31.08.2017.- 17.1.2018.	31.07.2017.- 18.9.2017.	30.09.2018.- 7.1.2019.	30.06.2018.- 3.9.2018.
Broj medijskih pokrovitelja izložbe	8	0	9	1	10	1	7	6
Broj održanih press konferencija	2	1	2	1	2	0	1	1
Broj objava u tiskanom medijima	72	11	38	11	50	7	28	12
Broj radio priloga	33	5	55	3	35	3	28	6
Broj TV priloga	23	3	31	3	10	2	21	3
Broj objava na webu i na portalima	102	31	126	39	150	41	100	47

Tablica 1. Prikaz prikupljenih podataka o zastupljenosti analiziranih izložbi u medijima

10. Zaključak

Kvantitativnom analizom prikupljenih podataka o medijskom praćenju izložbi Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu, Zoltan Novak: Kontrola iluzije, Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”, Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja, Strast stvaranja – remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, Stahov: Skulpture, Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja i Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja iz medija potvrdili smo početnu tezu ovoga diplomskog rada o tome da su izložbe međunarodnog karaktera, u usporedbi s onima domaćeg karaktera, puno više zastupljene u medijima. Treba uzeti u obzir, naravno, kako je prosječno trajanje izložbi međunarodnog karaktera u prosjeku tri mjeseca duže od trajanja izložbi domaćeg karaktera, stoga ne čudi njihov veći odjek u javnosti. Samim tim te se izložbe razlikuju i po broju medijskih pokrovitelja, za koje smo utvrdili da se najčešće radi o kontinuiranom, tj. ponavljajućem medijskom pokroviteljstvu. Tako su najčešći medijski pokrovitelji izložbi u programu Umjetničkog paviljona u Zagrebu Večernji list, Glas Slavonije, Express, 24sata i RTL.

prosječna vrijednost ovisno o karakteru izložbe	međunarodna izložba	domaća izložba
trajanje izložbe u mjesecima	4	1
broj medijskih pokrovitelja izložbe	9	2
broj objava u tiskanim medijima	47	10
broj radio priloga	38	4
broj TV priloga	21	3
broj objava na webu i na portalima	120	40

Tablica 2. Prikaz prosječnog broja objava ovisno o karakteru izložbe i vrsti medija

Kao što možemo iščitati iz Tablice 2., najveći je broj medijskih objava na webu i na portalima, neovisno o karakteru izložbe. Odmah nakon njih, dolaze tiskanim mediji s prosječno najvećim brojem objava upravo u dnevnim novinama. Slijedi radio pa tek onda TV.

Broj press konferencija također se razlikuje ovisno o karakteru izložbe – kod izložbi međunarodnog karaktera gotovo su uvijek bile održane dvije press konferencije, a kod izložbi domaćih autora jedna ili nijedna. Kod izložbe koja jedina predstavlja spoj međunarodne i domaće Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja zanimljivo je primijetiti da se radi o nekoj srednjoj vrijednosti brojki koje smo navikli vidati u sklopu ovog istraživanja – malo manji broj objava nego kod izložbi isključivo međunarodnog karaktera, a u isto vrijeme malo veći broj objava nego kod onih isključivo domaćeg karaktera. Naposljetku, ne iznenađuje činjenica kako neka svjetski poznata imena umjetnosti izazivaju veći interes javnosti pa samim time i medija.

u Koprivnici, 29. 01. 2020. godine
filosof.

Sveučilište
SjeverSVEUČILIŠTE
SIEVERIZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, ANDREA ŠKORČIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KVANTITATIVNA ANALIZA MEDIJSKOG PRACENJA IZLOŽBENOG PROGRAMA UMJETNIČKOG PAVILJONA U ZAGREBU (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Andrea Škorčić
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, ANDREA ŠKORČIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KVANTITATIVNA ANALIZA MEDIJSKOG PRACENJA IZLOŽBENOG PROGRAMA UMJETNIČKOG PAVILJONA U ZAGREBU (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Andrea Škorčić
(vlastoručni potpis)

11. Literatura

Knjige:

1. Broom, G. M. (2010) *Učinkoviti odnosi s javnošću*, Zagreb: MATE d.o.o.
2. Castells, M. (2002) *Uspon umreženog društva*, Zagreb: Golden marketing.
3. Malović, S. (2005) *Osnove novinarstva*, Zagreb: Golden marketing-tehnička knjiga.
4. Malović, S. (2007) *Mediji i društvo*, Zagreb: ICEJ, Sveučilišna knjižara d.o.o.
5. Tomić, Z. (2016) *Odnosi s javnošću*, Zagreb: Synopsis.

Časopisi:

1. Horvat, S. (2005) *Striptiz kultura: Seks, mediji i demokratizacija žudnje*, Diskrepancija : studentski časopis za društveno-humanističke teme, Vol. 6 No. 10, str. 141-144.
2. Hromadžić, H. (2010) *Mediji i spektakularizacija društvenog svijeta*. Masmedijska produkcija »kulture slavnih«, Filozofska istraživanja, Vol. 30 No. 4, str. 617-627.
3. Labaš, D., Mihovilović, M. (2011) *Masovni mediji i semiotika popularne kulture*, Kroatologija : časopis za hrvatsku kulturu, Vol. 2 No. 1, str. 95-121.
4. Lipovčan, S. (2003) *Prinos analizi temeljnih odnosa medija i kulture u hrvatskom društvu*, Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja, Vol. 12 No. 6 (68), str. 909-925.
5. Ožegović, N. (2014) *Medijska reprezentacija kulturne proizvodnje u Hrvatskoj od 1991. do 2005.*, Autsajderski fragmenti, god. IX, broj 17/18, str. 67-159.

Katalozi:

1. Bešlić, Milan (ur.). *Stahov: Skulpture*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2017.
2. Franceschi, Branko i Štefančić, Klaudio (ur.). *Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2018.
3. Kaepelin, Olivier i Poklečki Stošić, Jasminka (ur.). *Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2017.
4. Kaepelin, Olivier i Poklečki Stošić, Jasminka (ur.). *Zoltan Novak: Kontrola iluzije*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2015.

5. Krstulović Opara, Andro i Poklečki Stošić, Jasminka (ur.). *Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićeveu Zagrebu*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2015.
6. Maroević, Tonko i Barišić, Aneta (ur.). *Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2016.
7. Poklečki Stošić, Jasminka (ur.). *Alberto Giacometti – Portreti sadašnjosti*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2016.
8. Zidić, Igor i Poklečki Stošić, Jasminka (ur.). *Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja*, katalog izložbe, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb, 2018.

Internetski izvori:

1. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/o-paviljonu/>, dostupno 22.10.2019.
2. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/izlozbe/prosle-izlozbe/>, dostupno 01.11.2019.
3. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/auguste-rodin-rodin-u-mestrovicveu-zagrebu/>, dostupno 08.11.2019.
4. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/zoltan-novak-kontrola-iluzije/>, dostupno 12.11.2019.
5. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/alberto-giacometti-skulpture-crtezi-litografije-portreti-sadasnjosti/>, dostupno 13.11.2019.
6. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/ivo-dulcic-1916-1975-mediteran-iva-dulcica-povodom-stogodisnjice-rodenja/>, dostupno 15.11.2019.
7. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/strast-stvaranja-remek-djela-iz-zbirke-fundacije-maeght/>, dostupno 13.11.2019.
8. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/stahov-skulpture/>, dostupno 14.11.2019.
9. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/vlaho-bukovac-i-alexandre-cabanel-povijesni-susret-ucenika-i-ucitelja/>, dostupno 14.11.2019.
10. <https://www.umjetnicki-paviljon.hr/portfolios/zlatan-vehabovic-tamno-bijela-zemlja/>, dostupno 15.11.2019.
11. http://www.novilist.hr/Kultura/Ostalo/PR-u-kulturi-Medijima-zutilo-vaznije-od-kulture?meta_refresh=true, dostupno 20.11.2019.
12. <https://www.kulturpunkt.hr/content/uspon-kulture-sponsoriranja,dostupno> 22.11.2019.
13. <https://www.teatar.hr/187372/sponzori-i-kultura-sto-je-previsje/>, dostupno 23.11.2019.

14. http://www.elektronickeknjige.com/chomsky.../mediji_propaganda_i_sistem/index.htm, dostupno 25.11.2019.
15. <https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=58408#>, dostupno 16.12.2019.
16. <https://www.slobodnadalmacija.hr/kultura/clanak/id/155770/udar-po-dzepu-svaki-treci-sponzor-digao-ruke-od-kulture-mucalo-nije-ih-lako-naci>, dostupno 15.12.2019.
17. <https://2012books.lardbucket.org/books/culture-and-media/s12-02-the-relationship-between-telev.html>, dostupno 17.12.2019.
18. <https://zakon.hr/z/38/Zakon-o-medijima>, dostupno 16.12.2019.
19. <https://www.hrt.hr/230150/pristojba/zakon-o-hrt-u>, dostupno 18.12.2019.
20. <https://www.vecernji.hr/autori/branimir-pofuk-3523/profil>, dostupno 19.12.2019.

Popis slika

Slika 4.1.1. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu, press konferencija 24. travnja 2015. godine.....	12
Slika 4.1.2. Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevu Zagrebu, press konferencija 4. svibnja 2015. godine.....	12
Slika 4.2.1. Zoltan Novak: Kontrola iluzije, press konferencija 14. listopada 2014. godine....	13
Slika 5.1.1. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”, press konferencija 7. rujna 2016. godine.....	15
Slika 5.1.2. Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti”, press konferencija 19. rujna 2016. godine.....	15
Slika 5.2.1. Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja, press konferencija 3. svibnja 2016. godine.....	16
Slika 6.1.1. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, press konferencija 25. rujna 2017. godine.....	18
Slika 6.1.2. Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght, press konferencija 3. listopada 2017. godine.....	18
Slika 6.2.1. Pozivnica za izložbu Stahov: Skulpture.....	19
Slika 7.1.1. Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja, press konferencija 1. listopada 2018. godine.....	21
Slika 7.2.1. Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja, press konferencija 19. lipnja 2018. godine.....	22
Slika 8.1.1.1. Članak o izložbi Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu u dnevnim novinama Glas Slavonije.....	24
Slika 8.1.2.1. Članak o izložbi Zoltan Novak: Kontrola iluzije u dvotjednim novinama Vijenac.....	27
Slika 8.1.3.1. Članak o izložbi Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti” u tjednim novinama 24express.....	29
Slika 8.1.4.1. Članak o izložbi Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja u dvotjednim novinama Vijenac.....	31
Slika 8.1.5.1. Članak o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke Fundacije Maeght u tjednim novinama Story.....	33
Slika 8.1.6.1. Članak o izložbi Stahov : Skulpture u tjednim novinama Nacional.....	35
Slika 8.1.7.1. Članak o izložbi Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja u dnevnim novinama Jutarnji list.....	37
Slika 8.1.8.1. Članak o izložbi Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja u dnevnim novinama Jutarnji list.....	40

Popis grafikona

Grafikon 1. Postotak objavljenih članaka o izložbi Auguste Rodin: Rodin u Meštrovićevom Zagrebu	26
Grafikon 2. Postotak objavljenih članaka o izložbi Zoltan Novak: Kontrola iluzije	28
Grafikon 3. Postotak objavljenih članaka o izložbi Alberto Giacometti: skulpture, crteži, litografije „Portreti sadašnjosti” ovisno o učestalosti tiska	30
Grafikon 4. Postotak objavljenih članaka o izložbi Ivo Dulčić (1916. – 1975.): Mediteran Iva Dulčića – povodom stogodišnjice rođenja ovisno o učestalosti tiska	32
Grafikon 5. Postotak objavljenih članaka o izložbi Strast stvaranja: remek-djela iz zbirke	34
Grafikon 6. Postotak objavljenih članaka o izložbi „Stahov: Skulpture“	36
Grafikon 7. Postotak objavljenih članaka o izložbi Vlaho Bukovac i Alexandre Cabanel – povijesni susret učenika i učitelja ovisno o učestalosti tiska	38
Grafikon 8. Postotak objavljenih članaka o izložbi Zlatan Vehabović: Tamno bijela zemlja..	40

Popis tablica

Tablica 1. Prikaz prikupljenih podataka o zastupljenosti analiziranih izložbi u medijima	55
Tablica 2. Prikaz prosječnog broja objava ovisno o karakteru izložbe i vrsti medija	56